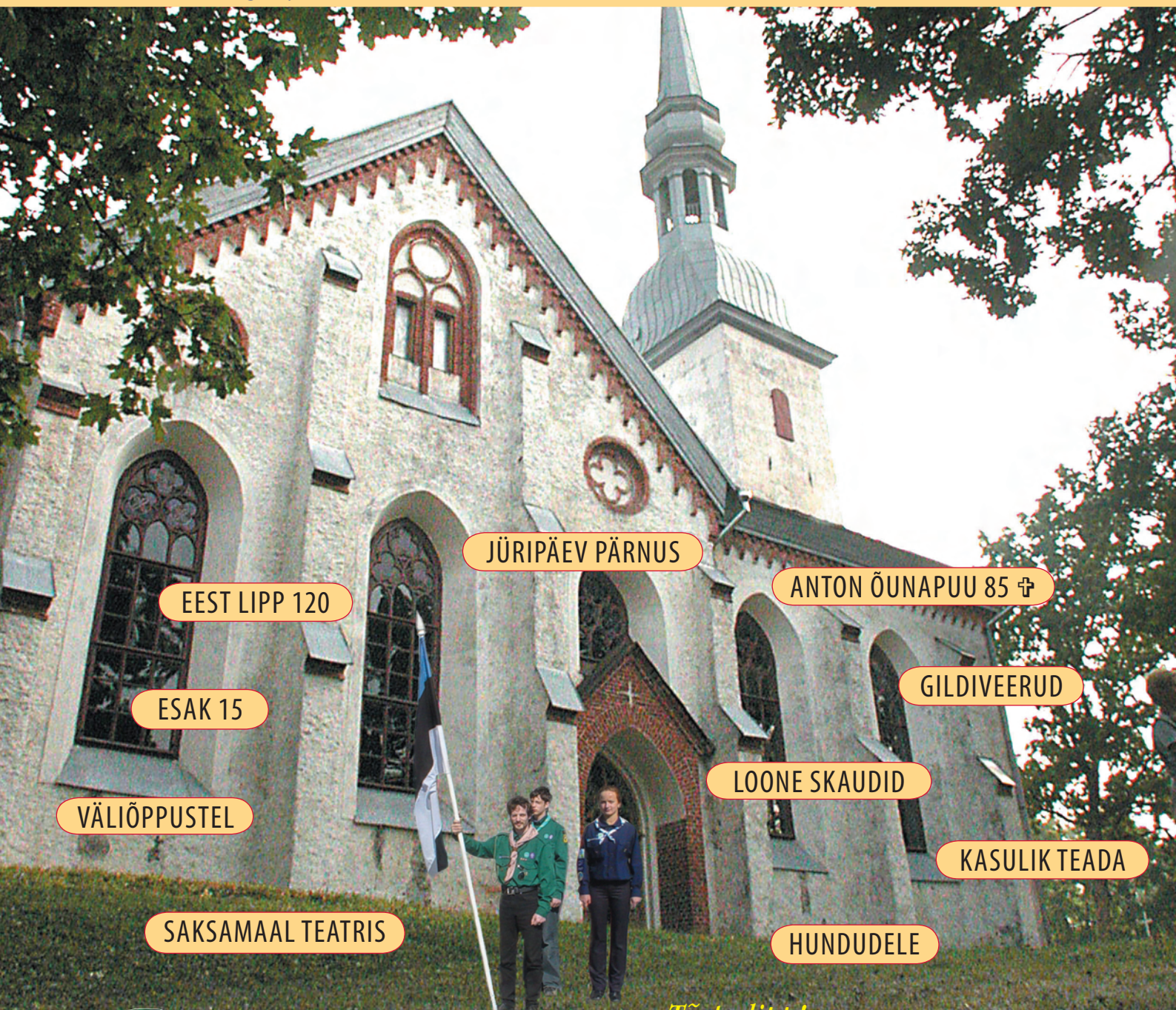

EESTI SKAUT

Eesti Skautide Ühingu ajakiri

Juuni–Jaanikuu 2004

EEST LIPP 120

ESAK 15

VÄLIÕPPUSTEL

SAKSAMAAL TEATRIS

JÜRIPÄEV PÄRNUS

ANTON ÕUNAPUU 85 ✚

GILDIVEERUD

LOONE SKAUDID

KASULIK TEADA

HUNDUDELE

ERISKAUTLUSEST

EUROOPA SKAUTIDE
KONVERENTS REYKJAVIKIS

*Tõsta lipp!
See vestku, vestku
Tootusest, mis kestku, kestku
Sinisega viiratud,
Musta mulla põimuline, lehvi, valge
võimuline, tormatud ja piiratud.*

HEAD EESTI SKAUTIDE ÜHINGU LIIKMED

SKM. KRISTJAN POMM
PEASKAUT

Kätte on jõudmas suvi ja laagriteaeg, et tunda rõõmu skautluse juurde kuuluvast väärtusest – olla looduses ja seda paremini tundma õppida. Soovin kõikidele skautidele, hundudele, vanemskautidele ja juhtidele toredat suve ja proovige meeles pidada skaudi üllast kohustust: hoida keskkonda ja laagerdada loodust säästes.

Eesti Skautide Ühing on sel aastal elanud sügisesel üldkogu koosolekul 2003 vastuvõetud arengukava järgides. See on seadnud selged eesmärgid ja kohustused, et tagada Eesti skautluse jätkuv areng. Siinkohal meenub Oskar Lutsu „Kevade” ja kooliõpetaja Lauri sõnad ”Kui Sa ei jõua teha tervet rehkendust, siis tee vähemalt pool, aga tee seda hästi”. Sarnaselt peame ka meie vaatama oma seatud eesmärkidele. Peame aru saama, mis kindlasti tuleb ära teha just täna, osata keskenduda esmalt kõige olulisemale ja teha seda tõesti hästi. Meie kõigi ühine ülesanne on pakkuda praegustele noortele põnevast ja mitmekülgset tegevust ning kindlustada organisatsiooni usaldusvärsus ja jätkusuutlikkus.

Head skaudijuhtid, leidke aega, et hinnata oma senist tegevust ja oma üksuse käekäiku ning proovige leida häid ideid, kuidas tagada seda, et ka viie ja enama aasta pärast oleks Sinu juhitud üksus veelgi paremas seisus. Kuid kindlasti ei tohi piirduda vaid analüüsi ja hindamisega, vaid tuleb leida ka hoobasid selleks, et oma üksuse tegevusele täiskäik edasi anda. Parafraaseerides Baden-Powelli, skautluse loojat, ”Jätke maailm paremasse olukorda, kui ta oli seda avastades”, kutsun ka Sind, hea skaudijuht, üles heas mõttes muretsema oma üksuse tuleviku pärast ja tegema kõik, et oma üksust hoida ja edasi viia.

ESÜ arengukava, mille koostamise oli kaasatud valdav enamuse tänaseid skaudijuhte, on kindlasti selle ülesande täitmisel heaks abimeheks.

Skautlus on unikaalne noorte liikumine ja meil kõigil on ainulaadne võimalus olla osa sellest pea 30 miljonilisest organisatsioonist.

Tundke mõnu skautlusest ja kasutage seda võimalust parimal moel.

Vasaku käega Sulle jõudu ja tahtmist soovides.

PEATOIMETAJA VEERG

LEHO MÄNNIKSOO
EESTI SKAUT PEATOIMETAJA

Skautitöötust tänapäeva skautidele lahti seletades olen ikka ja jälle komistanud tõdemusele, et tänased skaudivande andjad jäävad kuidagi imelikult toppama, kui tuleb töötada kohustust Jumala ees. Nad vaatavad mõistmatu näoga otsa ja ütlevad otsekohele, et nad ei usu Jumala olemasolu. Kui ei usu, siis mida teha? Sundida uskuma? Pidada loengut Euroopa kultuurist ja selle kristlikust põlvnemisest? . Kui aga seletada, et skautlikud ideaalid ongi see Jumal, millele ustavus lubab elada erinevates uskumustes kehtivate reeglite järgi, siis tekib silmadesse midagi arusaamise taolist. Teame, et skautide maailmaorganisatsiooni kuuluvad väga mitmesuguste usutraditsioonidega maade noorukid ja skautluse ideoloogia (mind on püütud veenda, et seda ei ole olemas, mis mõte oleks aga siis globaalselt tegelda lahtimõtestamata tegevusega, millel pole mingit ühendavat lüli?) toetas kolmele vundamendikivile selle rajaja Bi-Pi oma raamatus „Scouting for Boys”. Need vundamendikivid on esimesel pilgul veidralt kokku sobitatud – metslus, rüütellikkus ja kristlus ehk sümbolitena oda, mõök ja rist.

Sügavamalt asja sisu üle järele mõeldes aga peaksid saama arusaadavaks nendest tulenevad skaudiseadused, mis on vastuvõetavad kõigile, mis usku ta ka ei oleks. Niisiis oleksidki skautluses Jumalaks selle liikumise ideaalid, kõikidele arusaadavad ja mõistetavad, mille suunas saab liikuda kogu elu ja uskuda neisse. Niimoodi on vist selgem aru saada, millele ustavust vanduda ja keegi ei keela nende taga nägemast ka oma usu Jumalat, olgu see kristlik, ateistlik, budistlik, animistlik või mis tahes ja mis näo tahes ta igauhe kujutlusis võtab. Austades üksteist, austame ka üksteise Jumalat ja selle teenimisega kaasas käivaid rituaale. Elades kristlikus maailmas on skautidele seega loomulik käia ka kirikus kasvõi üks kord aastas meie vabariigi aastapäeval, nagu on traditsiooniks saanud. Soome partiolaiset ongi oma skaudiseadused asendanud ideaalidega ja räägivad oma skaudikirjanduses ka ideoloogiast.

Mõelgem siiski nende küsimuste üle ja loodame kuulda ka arvamusi, et tekiks meil ka mingi dialoog Eesti skautide ajakirja lehekülgedel.

LIPUAASTA

Rahvuslipp on meie visiidkaart ja südametunnistus

Eesti sinise taeva all,
Harides musta mulda,
Elab üllas eestlane!

Esimesed tähed ülevalt alla selliselt kirjutatult annavad sõna „ehe” ja ehedaks ehteks meie rahvuslipp ka meile ju on!

Eesti lippu vaadates tekib mul alati eriline tunne ja süda täitub soojusega. Iga kord, kui jälgin oma maa lipu heiskamist, tunnen uhkust nähes, kuidas lipp tõuseb üles sinise taeva poole ja vapralt lehvib karges tuules.

Meie armsat lippu ei lubatud vahepealseil aastail avalikult kasutada. Selle omaminegi oli karistatav. Sini-must-valget on kõigest hoolimata alati armastatud ja see on olnud püsiv rahvussümbol. Kui mitte avalikult, siis eestlaste südames (ja kodudes).

Eesti on taas võõrvõimust vaba. Igal hommikul heisatakse Pika Hermannini torni meie trikoloor. See on tunnus, et Eesti on iseseisev vabariik ja teiste riikidega võrdne.

Tänavu sai Eesti lipp 120. aastaseks. Meie president kuulutas 2004. aasta Eesti lipu aastaks.

Jah, aga kuidas Eesti lipp sündis?

Sini-must-valge värvikombinatsiooni idee kerkis üles 29. septembril 1881. aastal Tartus, „Frat Vironia” (praegu Eesti Üliõpilaste Selts) asutamiskoosolekul.

Iga värv sai oma kindla tähenduse (siinkohal üks variant):

sinine – väljendas usku ja lootust eesti rahva tuleviku vastu, samuti oli see ustavuse sümboliks;

must – pidi meenutama eestlaste sünget ja piinavat minevikku, kodumaa musta mulda, luuletustes on musta peetud armastuse sümboliks;

valge – sümboliseerib eesti rahva püüdeid hariduse ja vaimuvalguse poole, samuti talvist valget lund, suvisid valgeid öid, Eesti kaskede valget koort.

Vironia saatuse otsustas 26. märtsil 1882. a Suurel reedel A. Möttus, Vironia esimees. Ta pani sini-must-valge värvimütsi pähe ja sõitis oma noorema venna Juliusega voorimehe troska läbi linna. Eestlased olid tol ajal sakslastest üliõpilaste silmis matsid, kellel midagi sellist nagu korporatsioon, olla ei tohtinud. Saksad nägid troskat ja värvimütsi ning hakkasid seda taga ajama. Rüütli tänaval sundisid nad troska peatuma, nõudes mütsi loovutamist. Möttus keeldus mütsi ära andmast. Tekkis rüselus, mille käigus tagaajajad selle ikkagi ära võtsid. Peakate viidi saksa korporatsiooni hoonesse ja selle peal tallati.

Ülikooli kohus arutas juhtumit ja Möttus, provotseerijana, saadeti Tartust välja. Selle intsidendi tagajärjena ei kannu EÜS-i liikmed tänase päevani sini-must-valget avalikult ja igapäevaselt. Eranditeks on erakorralised puhud: pidupäevad ja Seltsi liikmete matused.

Õkoskaudid 2. veebruaril Tartu rahu aastapäeval Eesti Vabariigi esimese presidendi mälestuskivi juures.

Siiski olid teaduslikku laadi seltsid lubatud. Niimoodi alustaski oma tegevust Eesti Üliõpilaste Selts. See ühing võttis ikkagi oma värvideks sini-must-valge ja lipu valmistasid eesti naised.

Sini-must-valge lipu ametlik pühitsemine toimus 4. juunil 1884. EÜS korraldas väljasõidu Otepäele, millest võtsid osa kõik selle liikmed. Alguses oli trikoloor hoolikalt peidetud, aga 6 versta enne sihtmärki võeti see välja ning pärast seda lehvis lipp väärilt ja avalikult.

Tolleaegne seltsi esimees P. Hellat ütles: „Taara vaim, kes eesti rahvast senini kõigest viletsusest hoolimata elul on hoidnud, olgu silmapilgul ja ka edaspidi meie kaitsjaks. Pühajärvel, Otepääl, pühal maal, kus iga puu võiks jutustada, iga kivi veres on veerenud ja iga mullatükk pisaraid on imenud, siin laskem meid seda ära tunda, et eesti alandusel ots on tulnud, laskem rõõmsal meelel ja ühel jõul eesti ühenduse tööle võidelda. Isamaa, sa helde, püha, kuule meie palve iha: meid su hoidjaks pühitse!”

Lipu pühitses Valga Eesti koguduse õpetaja R. Kallas. Sellega loodi alus lipu rahvuslikuks saamiseks.

Ainukeseks avalikuks sini-must-valge kandjaks sai paat „Lennuk”, mille kinkis EÜS-le J. Möttus 1883. a.

Taheti luua uus korporatsioon „Frat Viliensis”, aga see ebaõnnestus. 1890. a peideti lipp EÜS-i korterisse. Rahvas oli juba lipust teadlik ja 1894-nda aasta laulupeol kasutati lipu värvides dekoratsioone. Rohkem tähelepanu sai sini-must-valge Tartu Põllumeeste Seltsi näitusel. Peale seda hakati lippu taga kiusama, ning mida rohkem seda tehti, seda rohkem omandas see rahvuslikku tähtsust ja keelu kiuste levisid lipuvärvid üle maa.

1905. a. revolutsiooni päevil sai lipp rahvusluse avalduse märgiks. 19-ndal oktoobril toimus rahva ühine rongkäik ja esimest korda pärast 1884 aastat toodi lipp välja. Selle ürituse käigus toimus taas rüselus. Sotsialistid ja vene üliõpilased nõudsid lipu välja andmist, millest keelduti. Seevastu laulis rahvas Tartu Ülikooli ees „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm”. J. Tõnisson ja K. E. Sööt said viga – nõnda vermeis pühitseti esimest avalikku laulatuslikku sini-must-valge esinemist.

1910-nda aasta laulupeol ehiti uuesti tänavaid lipu värvides, seekord kõrvaldasid venelased need.

1912. a. oli trikoloor esindatud Stockholmi olümpiamängudel. 1915 ja 1916 maadluse maailmameistrivõistlustel New Yorgis. (1936 Berliinis, Palusalu).

1917.a revolutsiooni käigus toodi meie rahvuslipp masside ette lehvima. Peterburis nõudsid sini-must-valge lipu alla koondunud mitu tuhat väliseestlast ja eesti sõjaväelast ühisel rongkäigul Eestile autonoomiat.

24. veebruaril 1918. a. kuulutati välja esimene iseseisvuse põhidokument – Eesti Maapäeva Vanematenõukogu „Manifest kõigile Eestimaa rahvastele”, lipp lehvis seekord auväärset mastis.

Saksa okupatsiooni ajal olid need värvid lubatud pidulikel sündmustel. Eesti Ajutine Valitsus tunnistas 21. novembril sini-must-valge Eesti riigilipuks. 12. detsembril heiskasid koolipoisid (Kaarel Uusma, Oskar Siik ja Karl Kiisk) meie armsa lipu Pika Hermannitorni eestluse võimutähisena.

1918–1920 toimus eestlaste Vabadussõda. Eesti vägede ülemjuhataja kindral Laidoner ütles, et sini-must-valgete lippude all võideti sõda.

1920. aasta juulis olid meie skaudid Inglismaal suur-laagris. Neil ei olnud lippu kaasas ning see laenati laeva ahtrist, millega nad tulid.

2. detsembril 1920 sõlmiti Tartu rahuleping, kus Venemaa tunnustas ka „ilmtingimata Eesti riigi ripumatust ja iseseisvust, loobudes vabatahtlikult ning igaveseks ajaks kõigest suveräänõigustest”.

Eesti riigilipuks kuulutati sini-must-valge lõplikult 27. juunil 1922.

Riigilipp on riigi ja rahva sümbol, lippu peetakse pühaks ja tema rüvetamise eest karistatakse seadusega.

4-ndal juunil 1934 pühitseti Otepääl piduliku aktusega Eesti lipu 50-ndat juubelit. Kohal oli ka tolaegne riigivanem Konstantin Päts. Sel korral loeti ette Gustav Suitsu luuletus „Tõsta lipp”.

Tõsta lipp!

See vestku, vestku

Töotusest, mis kestku, kestku

Sinisega viiratud,

Musta mulla põimuline, lehvi, valge

võimuline, tormatud ja piiratud.

Lipu 50 aastapäeval anti see Eesti Rahva Muuseumile hoiule.

1939. aastal sõlmisid Saksamaa ja Venemaa Molotov-Ribbentropi pakti, millele lisati salaprotokoll. Selle kohaselt läks Eesti NSVL mõjusfääri. Nõukogude võim keelustas EÜS tegevuse 1940. aastal ja originaallipu päästmiseks otsustati see vahetada dublikaadi vastu. Lipp maeti Karl Auna eesvõttel maha, aga kuna arvati, et see võib niiskust saada, kaevati uuesti välja.

1990. aasta 24. veebruari päikesetõusul heisati Eesti trikoloor taas Pika Hermannitorni. 10. mail kuulutas Ülemnõukogu Presiidiumi esimees Arnold Rüütel sini-must-valge taas riigilipuks.

Originaallipp kui kallis reliikvia anti 24. veebruaril 1992 üle EÜS-le, kes organiseeris selle restaureerimise. Avalikult võib seda näha ainult väga olulistel tähtpäevadel.

LIPU HEISKAMISE AEG

Riigilipu heiskamise päevad (lipupäevad) on:

- 1) 1. jaanuar – uusaasta;
- 2) 2. veebruar – Tartu rahulepingu aastapäev;
- 3) 16. veebruar – Leedu iseseisvuspäev;
- 4) 24. veebruar – iseseisvuspäev, Eesti Vabariigi aastapäev;
- 5) 14. märts – emakeelepäev;
- 6) 1. mai – kevadpüha;
- 7) maikuu teine pühapäev – emadepäev;
- 8) 14. juuni – leinapäev (lipud heisatakse leinalipuna);
- 9) 23. juuni – võidupüha;
- 10) 24. juuni – jaanipäev;
- 11) 20. august – taasiseseisvumispäev;
- 12) novembrikuu teine pühapäev – isadepäev;
- 13) 16. november – taassünnipäev;
- 14) 18. november – Läti Vabariigi väljakuulutamise päev.

PEA MEELES!

- Valitsuse hoonetel/asutustel lehvib lipp pidevalt või koosolekute ajal.
- Nende korraldusel võidakse välja kuulutada ka teisi lipupäevi.
- Riigilipu võib heisata avalikel üritustel.
- Igäihel on õigus trikoloori heisata perekondlike tähtsündmuste puhul.
- Riigilipp heisatakse suveajal kell 8.00, talveajal kell 9.00.
- Lipp langetatakse päikeseloojangul, kuid mitte hiljem kui kell 22.00
- Jaaniööl riigilippu ei langetata.
- Lipu heiskamisel kasutatakse muusikalise signatuurina laulu „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm” ning langetamisel laulu „Mu isamaa armas” algusfraase.
- Kui lehvib 2 lippu, siis teise maa oma asub Eesti lipust vasakul.
- Kui varda tipust on lipukanga pikkuses 10 cm laiune must lint või lipp on oma laiuse võrra tipust madalam, siis on see leina märk.
- Riigilipp heisatakse lipumasti, pannakse lipuvardega vastavasse hoidjasse ja lipul peab olema piisavalt lehvimisruumi
- Heisatud riigilipu alumine serv peab olema vähemalt kolme meetri kõrgusel maapinnast – kindlasti ei tohi see maad puudutada.
- Lipuvardad ja -mastid on soovitatav värvida valgeks.
- Riigilipp on riigi ja tema kodanikkonna võrdkuju.
- Korras ja õigesti heisatud lipp annab riigipühadele erilise ülevuse.
- Lugupidamatus riigilipu vastu on lugupidamatus riigi ja iga tema kodaniku vastu.
- Igäüks peab lippu kasutama erilise lugupidamisega.
- Üksustes hooldab ja kannab seda selleks valitud lippur.
- Ruumi sisenev skaut tervitab lipunurgas olevat lippu.
- Lehvib lipp ei tohi olla kortsus, luitunud, määrdunud, rebenenud.
- Kasutamiskõlbmatu lipp tuleb vääriliselt talletada, lahti harutada või hävitada.
- Laagris heisatakse lipp hommikurivistusel. Langetatakse õhturivistusel.
- Lipu pidulikul sissetoomisel tuleb püsti tõusta.
- 4. juuni on meie lipupäev.

MAFEKINGI KADETID

tõlkinud ANNIKA TRÄSS

Nagu küsitlustest selgus, ei ole suur osa meie skautidest-gaididest hoidnud käes ja veel vähem lugenud Robert Baden-Powell'i maailmakuulsat raamatut „Scouting for Boys”. Selle sissejuhatus on tõlgitud eesti keelde ja avaldatud ajakirjas „Rajaleidja”. Jätkame skautlusele aluse pannud raamatust tõlgitud katkendite avaldamist nüüd juba ajakirjas „Eesti Skaut”.

1899–1900 kaitses salk poisse Mafekingi ja me nägime siis, kui kasulikud tegevteenistuses võivad poisid olla. Mafeking, nagu sa mäletad, on üks väike tavaline linnake Lõuna Aafrika väljadel.

Nii. Aru saanud, et Mafekingi rünnatakse, teatasime oma garnisonile, et linna päästmiseks tuleb rindele saata 700 treenitud meest, politsei ja vabatahtlikud. Andsime relvad umbes 300-le linnaelanikule. Mõned neist olid vanad rindemehed, kes selliste olukordadega juba harjunud. Enamus rahvast aga oli lootusetult segaduses, noored ärimehed ja kontoriametnikud polnud eales vintpüssi näinud, rääkimata siis selle laadimisest ja tulistamisest. Aga kujuta ette, et sa seisad silmitsi vaenlasega, kes tahab sind tappa ja sina ei tea relvadest mitte midagi!

Kokkuvõttes oli meil vaid tuhat meest, et tervelt viie miili ulatuses kaitsta maad, kus elavad veel 600 valget naist ja last ning umbes 7000 pärismaalast.

Meie arv aina kahanes, paljud said surma ja haavata, iga mees oli väärtus, keda oli raske kaotada. Hetkekski ei

saanud puhata. Võitlus ja öövalved olid kurnavad ning laastasid meie ridu aina enam.

Siis aga otsustas Briti staabiohvitser Lord Edward Cecil kaasata operatsiooni lapsed. Ta koondas poisid tänavalt kokku, riietas nad ühtsesse vormi, korraldas tugeva väljaõppe, moodustades kadettide rühma. Poistele oli see loomulikult väga lõbus. Me kasutasime neid luurajatena, kes hoolitsesid, et sõnumid kiirelt ja märkamatuult liiguksid, hoidsid kõigel silma peal ja olid kui väikesed käskjalad. Nüüd olid paljud seni kurnavad kohustused poiste kätte usaldatud ja mehed said tulojoont tugevdada.

Me võitsime selle sõja. Kadetid, vanemseersant ja poiss, kelle nimi oli Goodyear, väärtsid medaleid, mille nad peale sõda ka said.

Paljud poisid kasutasid ühest sihtpunktist teise liikumiseks ja teadete edastamiseks jalgrattaid. Tänu tublidele ja kohusetundlikele poistele said sõjamehed eluga riskimata erinevate rinnete vahel sõjaplaani pidada, kindlad olles, et teave jõuab kindlasti kohale ega lähe teel kaotsi. Meil olid kasutusel isegi kirjamargid, millel oli kujutatud sõnumitooja jalgrattur.

Ma ütlesin kord ühele poisile, kui ta läbi kuulirahe minuni jõudis:

„Niimoodi sõites võib sind ühel päeval mürsk tabada!”

Tema vastas mulle uhkelt: ”Ma väntan nii kiiresti, et mitte miski ei saa mind kätte!”

Need poisid ei kartnud midagi. Nad olid alati valmis edastama tähtsaid teateid, riskides isegi oma eluga. Kui tänav on täis pauke ja igalt poolt lendavaid kuule, ja mina annan sulle käsu viia teade üle tänava asuvasse majja. Kas sina oleksid valmis tegema midagi sellist? Kas sa teeksid seda? Ma olen kindel et teed. Aga tõenäoliselt poleks see sulle eriti meeltemööda. Aga sa tahad end selleks ette valmistada. See on nagu pea külma vette pistmine. Sõber, kes on karastatud ja peseb end iga päev külma veega, ei mõtlegi enam, kas seda teha või mitte. Aga palu teha nii kaaslasel, kes pole seda kunagi proovinud ja sa näed, kuidas ta kartma lööb.

Niisiis. Poiss, kes on harjunud käsku täitma hoolimata riskist, mis võib sellega kaasneda ja ohust, millega tuleb võib-olla vastamisi seista, saab kõigega hakkama. Kuid teine vend, kes pole kunagi hoolinud kuuletumisest, on omavanuste sõprade kõrval vaid põlgustvääriiv argpüks.

Siiski pole sul vaja sõda, et olla kasulik skaut. Ka rahuskaudina on iga päev palju teha, kus iganes sa ka poleks.

Buuri sõja ajal juhatas Mafekingi linna kaitsmist Robert Baden Powell, keda te kõik tunnete kui maailma skautluse isa.

Joonistused raamatust „Scouting for Boys”

ANTON ÕUNAPUU VIIMANE LAHING

Tänavu, 2. aprillil, sai 85 aastat Eesti skautluse rajaja Anton Õunapuu surmast. Ta langes Vabadussõjas, mis tõi tagasi meilt sajanditeks röövitud õiguse oma Eestimaa elukäiku ise määrata.

Vaevaliselt adub nii mõnigi noor inimene väga kauges minevikus toimunut, kui ei olnud veel arvuteid, televiisoreid, aatomi- ja vesinikpommi, maa ümber ringlevaid tehiskaaslasid, ühelikiirusel lendavaid lennukeid jne. Tundub, et nendel inimestel seal kauges minevikus oli väga igav elu.

Ilma eilseta paraku ei saa olla tänast! Ilma kivikirveta esivanemate osavates kätes ei oleks meil praegu midagi. Ilma Vabadussõjas ohverdatud elude ei oleks meil täna Eesti Vabariiki ja kõike seda, mida meie eelkäijad on pühaks pidanud ja mida meigi pühaks peame või peaksime pidama. Ega Anton Õunapuul ja tema kaaslastel seal vaenuvälja igav ei hakanud. Otsustage ise!

Lõunarindel läks olukord kriitiliseks ja 23. märtsiks 1919 saadeti Kalevlaste Malev soomusrongide diviisi ülema käsutusse. Pealetungiga vallutati 1. aprilli hommikuks mitmed külad Petserimaal. „Päevalehest” nr. 92 loeme: „Meie edasitung arenes nii kiirelt, et tihti sattusime naaberväeosade tule alla. Kuid sellises olukorras jätkus pealik A. Õunapuud kõikjale, juba siin, juba seal nagu ilmutus, julge ja kartmatu nagu lahingut polekski. Hetk hiljem oli teda näha küüdimehega kuhugi kihutama, siis jälle tagasi.”

Nendest lahingutest osavõtnu, H. Tammer meenutas toimunut nii: „Teised väeosad olid meist kaugemale maha jäänud ja seepärast 2. aprillil ei olnud kavatsust edasi tungida. Külavahel liikus vahva pealik A. Õunapuu. Oli varajane aeg, seisin küla serval valvepostil. Hakkas koitma.

Võisin aimata, et teoksil oli jälle mingi luure või edasiminekuks. Ja nii oligi. Varsti liikus salkkond mehi Õunapuu juhtimisel külast välja. Minu küsimusele „kuhu nüüd?” vastati hooletult – „Irboskasse!”

Foto erakogust

Kalevlaste Maleva tehnilise roodu sõdurid Petseris.

Naljatasid veel minu petmisega, tegelikult aga läksid Lebedõ peale.”

Anton Õunapuu oli otsustanud siiski ühe küla, kus palju punaseid sees oli, vallutada. Kokku läksid rünnakule paarkümmend meest, kellel kaasas kaks kergekuulipildujat. Nad võtsidki küla ära, lüües sealt tervelt kolm roodu vaenlasi välja. Külla jäeti reamehed, pealik ise kahe kuulipilduja ja kuue mehega aga otsustas veel edasi minna. Ees oli mäeküngas ja peamurruaugud. Ja siis see juhtus. Ühest august vuhises välja surmatoov kuul ja niitis jalalt meie skautluse isa, kes kukkus surnult paemurruauku. Tabamuse said ka pealiku kaaslasted, peale ühe. Hiljem selgus, et paemurruauku olid ennast peitnud kaks punaväelast, kellele edasirühkivad kalevlasted olid heaks märklauaks. Kõik surmatud sõdurid tirisid nad sinnasamasse paemurruauku.

„Kohe ohvitser Vokk korjas 10 julget meest, nende seas ka kalevlane Ludvig, ja tahtsid Õunapuud ära tuua. Aga kui pealik Vokk meestega mäe poole liikuma hakkas, ronisin katusele korstna taha, et näha, mis mäel sünnib. Ees liikus Ludvig, heitevalmis käsigranaat käes, tema järel pealik Vokk. August kõlas pauk. Üheaegselt Ludvigiga langes ka pealik Vokk. Teised edasi ei liikunud. Masendav hetk! Mehed olid külas nüüd juhtideta, kuna kõik ohvitserid olid rivist välja langenud, kes surnuna, kes haavatuna. Kostasid hääled: „Tammer, võta juhtimine oma kätte!” Nii meenutas Tammer ise, kes oli hiljem „Päevalehe” toimetaja. Ta oli vanemaid mehi sõjameeste hulgas. Ta põikles esialgu kõrvale. Lõpuks siiski nõustus ja tema korraldusel siis moodustatigi grupp, kes ahelikus piiras need kaks punaväelast sisse. Vaenlasel polnud enam muud kui alla anda.

„Pealik Õunapuu langemine mõjus meestele väga rusuvalt. Anton Õunapuu lamas keset küla, palja peaga, tuul sasis juukseid – näis, nagu puhkaks sangarlik pealik ajutist väsimust. Oli langenud sangar, Eesti skautide asutaja, eeskujulik ja armastatud sportlane, noorsoo juht! Raske on praegugi meenutada seda päeva.”

Nii kirjutas asjaosaline sellest kõigest 20 aastat hiljem. 1939. aastal tähistas Eesti skautide pere Anton Õunapuu langemise päeva üle Eestimaa leinaaktustega ja Eesti Skautide Maleva peastaabi otsusega kuulutati välja tema mälestusnädal 2. aprillist 9. aprillini. Alustati eeltöödega mälestussamba püstitamiseks. Teatavasti see ausammas lõhuti Nõukogude võimu poolt ja pole siiani taastatud. Selle asemel aetas Eesti Skautlik Keskgiild tema sünnikohta Liivojale mälestuskivi, mis paraku meie skautide tähelepanu pole piisaval määral leidnud. Vanad skaudi-veteranid seda enam nagu kord ja kohus hooldada ei jõua, takistuseks nii eluväsimus kui vahendite puudus.

Skaudiüksused võiksid kaaluda koonduste pidamise võimalust kevadel Anton Õunapuu kodukohas mälestuskivi juures koos koritsustöödega ja lillede istutamise-ga. Tema mälestus väärib austamist.

TULI ÜHENDAB, TULI PÕLETAB!

VSK. DEIVIS TREIER
ÖKOSKAUTIDE PIRITA LIPKONNA
RÜHMAJUHT

Juba aastatuhandeid on tuli olnud inimeste jaoks üks tähtis ja vajalik avastus. Tuli kiirendas inimkonna arengut. Tuld silmitsedes tulid neile pähe uued ja põnevad mõtted, mille teostumine aitas üha kindlamalt ellu jääda.

Tuli annab soojust ja valgust, teda kasutatakse söögi valmistamiseks ning riide kuivatamiseks ja tule ümber on lihtsalt tore istuda. Ka skautidele on tuli tähtis, sest looduses on see üks väheseid energiasaamise viise. Seepärast olen pühendanud selle artikli hundudele, noorskautidele ning skautidele, et tutvustada tuletegemise algtodesid.

TULEASEME VALIK JA ETTEVALMISTAMINE

Liivasel pinnasel võib tuld teha otse liivale. Teistel juhtudel on vaja esmalt mäta välja lõigata ja asetada tagurpidi, nii säilib ta paremini. Väiksema lõkke puhul peaks 60 cm raadiuselisest ringist piisama. Mätast saab eemaldamisel ka rulli keerata, siis on teda pärast lihtsam tagasi panna. Seejärel kata väljalõigatud koht võimalusel liivaga. Kui on käepärast kive, aseta ümber lõkke maakividest rant. Kividel ümber lõkke on kaks eesmärki: kujunduslik ja tuleohutusest lähtuv, viimane on muidugi tähtsam.

Kui valid lõkkeplatsi, ära kunagi tee seda liiga lähedale kuivale tulematerjalile (näit. kulu) või soomättale, mis võib juhtida tule kaugele eemale ning leek võib lahvatada seal päevi hiljem ja põleda veel aastaid peale süttimist. Veendu ka selles, et tulease poleks väga tuulises kohas, kus tuul saab sädemeid kaugemale viia. Paksu lume korral puhasta tuleplats lumest ja aseta tulease alla toored puunotid, et tulease oleks lumest kõrgemal, sest lumi võib sulades tule kustutada.

KUSTUTAMINE JA PUHASTAMINE...

Ära jäta lõket kunagi maha ilma kustutamata. Viska alati tuleaselele piisavalt vett. Kuumad söed ja tukid peavad olema täielikult kustunud, nad ei tohi enam hõõguda. Sealjuures ole ettevaatlik, kui valad kuumadele kividele vett, võivad need kildudeks puruneda ja tekitada kehavigastusi. Varem eemaldatud mäta aseta tagasi ja trambi kinni. Tulease kata nii, et keegi ei saa aru, et seal üldse tuld on tehtud.

KÜTTEMATERJALI OTSIMINE JA KOGUMINE

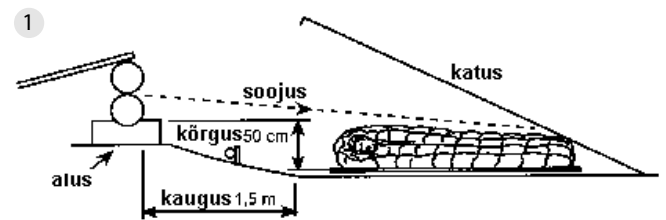
Tule tegemine halva või märja ilmaga ei ole lihtne. Algmaterjaliks sobib kuiv puutükk, sellest lõika noaga õhukesed laastud – need lähevad hästi põlema ja võimaliku märgumise puhul kuivavad kiiresti. Mida sügavamalt südamikust lõikad, seda kuivemad saad. Sobib ka kasetoht, mis kuivalt põleb hästi ja ka märjalt rahuldavalt, sest ta sisaldab tõrva. Seejuures jälgi, et ühelt kaselt liiga palju tõtu ei võeta, see kahjustab puud.

Hea algmaterjal on kuiv hein, peenikesed kuuse- või männioksad, puulaastud, kuivad oksad, kuivatatud turbasammal. Lõkkepuu valmista ette enne laagripaika jõudmist ning öösel kata kindlasti kinni. Veel parem, kui on kaasas väike komplekt tule alustamiseks. Komplekti kuuluvad tikud, tükk ajalehepaberit või kuiva heina ning purustatud oksad, pakituna veekindlasse kilekotti.

Halb algmaterjal on noored või toored puud, märg hein, märjad või jämedad oksad jne.

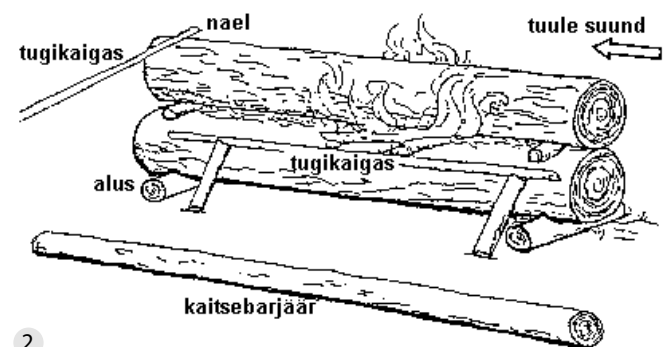
MATKALÖKE

Matkalõke (pildil 1.) on algeline lõkkesüü juba aegade hämarusest. Matkalõke ei vaja öö jooksul kohendamist, sest ta põleb ise tasapisi ja annab lõkke ääres magajale soojust ja hea une.

LÖKKEKOHA VALIK

Lõkkekoht peab olema magamisasemest u. 50 cm kõrgemal, et soojus jõuaks ka magamisaseme kaugeimasse otsa (pildil 1. kriipsjoon), vastasel juhul soojeneb ainult magaja pea. Tähtis tegur, mida tuleb lõkkekohta valikul arvestada, on tuule suund, mis peaks olema magamiskoha suhtes risti (pildil 2.). Muidu puhub tuul suitsu ja sädemed otse magamisvarju alla. Pea ja lõkke vahe peab olema 1,5 m ning nende vahel kaitsebarjäär (pildil 2.). Katuse võib teha telkmantlist või suuremast kiletükist, ning selle kõrgeim serv peaks olema natukene kõrgemal lõkke ülemisest servast.

LÖKE

Lõkkepuit peab olema kuiv ümar männipuit ilma oksteta. Halgude kasutamisel tekib palju sädemeid, mis võivad lennata kaugele ja tekitada tuleohtu. Puidu paksus ja kvaliteet nagu ka tuulesuund määravad ära lõkke põlemise aja. Rusikareegel: palk põleb umbes 2,5 cm tunnis ja näiteks 25 cm jämedune palgiots põleb seega ca 10 tundi. Lõkke laiust saab määrata traditsiooniliselt: ühe ööbija kohta kirvevarre pikkune palk. Näiteks kolme ööbija ja 10-tunnise uinaku jaoks on vaja 25 cm jämedust ja kolme kirvevarre (u. 180 cm) pikkust palki. Kui tuul on liiga tugev, ei taha lõke hästi põleda, sest tuli on ebahühtlane. Sellisel juhul lisa lõkke otste poole täiendavaid tulevarje või -seinu.

LÖKKE VALMISTAMINE

Puud paiguta alustele üksteise peale. Alustesse ja alumisse palgiotsa löika tapid fikseerimiseks. Palkide vahel aseta risti plokid, et palgid kokku ei puutuks. Palgijuppe eraldavad plokid võiksid olla 3 cm jämedused (pilt 2). Ülemine neist fikseeri tugikaikaga ja kinnita naelaga. Kaigas peab olema piisavalt pikk (vähemalt 4 m), et fikseerida palki ka siis, kui see muutub peenemaks. Kui kasutate lühemat kaigast, peab palgijupi ka horisontaalselt kinnitama. Alumise kõrval asetsev tugikaigas peab takistama lõkke ümberkukkumist.

LÖKKE SÜÜTAMINE

Pealmise palgijupi sisse võib allapoole saagida sooned, et tuli kergemini süttiks. Esiteks vesta palju tulehakatist ja peenikesi halge ja aseta nad kahe suure halu vahele. Süütamist alusta allatuult ning liiguta põlevat tikku mööda lõket edasi, et kogu tulehakatist süttiks. Kui palgijupid põlevad, võib ülejäänud tulehakatise eemaldada. Vaheplakkide paksusega saab leegi suurust reguleerida. Hiljem, kui neid enam vaja pole, võib nad üldse eemaldada.

LÖKETEKA SEONDUV OHUTUSE TAGAMINE

Välööbimine pole mõeldud kogemusteta matkajale. Eriti kui tal puuduvad algteadmised puude kasutamisest ja lõkkega ümberkäimisest. Kogemused tulevad pikapeale. Romantiline unistus lõkketulest võib ühel hetkel muutuda õudusena.

Tule ääres magamine, tänu moodsale nailonvarustusele on palju ohtlikum, kui vanasti. Juba mõnest sädemest piisab, et nüüdisaegse varustusega matkaja elusaks tõrvikuks muuta. Mitmetest aukudest magamiskotis ja varustuses ei tasu rääkida.

Sellepärast jälgi tuleohutusreegleid eriti hoolega!

KUI OLED SAANUD HAMMUSTADA

DORIS TREIER

SKAUT ON HOOLAS ÕPPIJA!

Suvisel ajal on hea metsas viibida. Loodus pakub meile ju nii palju vaatamisväärsust. Kuid ettevaatust – metsas võib olla ka ohtlik! Jah, isegi Eestis.

RÄSTIKUHAMMUSTUS

Euroopas elavatest madudest on kõige mürgisem liivarästik. Eestis esinev kirju rästik on küll vähem mürgine, kuid siiski eluohtlik. Niisiis igale loodusesõbrale on oluline teada, mida võtta ette, kui sind või sõpra on hammustanud rästik.

Rästikuhammustuse tunnused ära 2 või 4 täpikujulise torkehaava järgi. Poole kuni kahe tunni pärast ilmuvad kannatanul mürgituse tunnused, milledeks on turse ja valu hammustuspiirkonnas, iiveldus ja oksendamine, kiire pulss ja raske hingamine, nõrkus, unisus ja teadvusekadu – võib kujuneda anafülaktiline (ülitundlikkus kehavõõrale valkainele) šokk.

Selleks, et aidata kannatanut võimalikult hästi, tuleb kõigepealt teda rahustada ja panna ta lamama. Seejärel tuleb eemaldada sõrmused ja käevõrud. Pane hammustuskohast ülespoole ja allapoole mõõduka survega rõhksid, mis suruks kinni ainult lümfisooned. Žguti kasutamine on rangelt keelatud! Haigele tuleb anda rohkesti juua, kuid mitte piima ja alkohoolseid jooke. Vii kannatanu kiiresti haiglasse, kus antakse talle vastumürk, mis võib päästa tema elu.

Peamised vead, mida tehakse rästikuhammustuse puhul on kannatanu asjatu liigutamine ja hammustada saanud jala kõrgemale tõstmine (sellisel juhul valgub mürk kogu jalga). Mitte mingil juhul ei tohi hakata mürki haavast välja imema, üritada hammustuskohta välja lõigata või põletada ega haava pesta.

PUUGIHAMMUSTUS

Iga loodusesõber peaks laskma end varakevadel vaksineerida puukentsefaliidi vastu. Seda süsti saab teha perearstikeskuses ning see võtab vaid hetke.

Väikesed, aga äärmiselt ohtlikud võsa- ja laanepuuk, võivad inimesele üle kanda kesknärvisüsteemi kahjustavat puukentsefaliidi viiruse või puukborrelioosi ehk Lyme'i tõve tekitajaid.

Kui avastad puugi, kes on ennast juba naha sisse imenud, tuleb ta kiiresti eemaldada, kasutades selleks järgnevaid võtteid: haara pintsettidega võimalikult sügavalt puugi peast ning tõmba puuk ettevaatlikult otsesuunas välja. Jälgi, et

Foto: Üllionurist

välja tuleksid ka puugi suised. Väljatõmbamise ajal ürita mitte suruda puugi kehale. Seejärel desinfitseeri hammustuskohta alkoholi või joodiga. Kui pärast puugihammustust märkad punetust või muid ebataivalisi sümptomeid nahal hammustuskohta juures, pöördu kiiresti arsti poole.

Selleks, et vältida puugihammustust, peaks kandma metsas viibides pikki heledaid riideid, kuna nendel on puuki kergem märgata. Püksisääred on soovitatav toppida sokkide sisse, ikka selleks, et puugil oleks keerulisem naha lähedale pügeda.

Praegu on müügil ka lahuseid naha peale panekuks, mis hoiavad sääske, kuid ühtlasi ka puuke kehast eemale. Nendega võib tutvuda apteegis ning seejärel valida endale sobivaim.

HERILASED JA MESILASED

Kõige raskemate allergiliste reaktsioonide põhjustajaks on just nimelt meie kõigi kodude juures tiirlevad herilased

SISS 2004

1. aprillil seisis 24 noort, 8 neidu ja 16 noormeest, aegsasti Paldiski Rahuvalveoperatsioonide Keskuse peavärava taga, et võtta osa järjekordsest Eesti Skautide Ühingu ja Scoutspataljoni väliõppuste laagrist Paldiskis.

Esimene päev.

Scoutspataljoni poolt oli õppuse läbiviija lipnik Jaanus Rahula ja Eesti Skautide Ühingu poolt Heikki Mutso. Scoutspataljonist jagati välja varustus: sõdurisaapad, laigulised riided, katelokid, söögitarvikud, mütsid, magamiskotid-ja alused. Anti ka suured telgid, mis mahutasid kuni 10 inimest.

Varustus käes, liiguti Pakri poolsaare ninas asuvasse laagrisse. Seal püstitati telgid, varuti lõkkepuid ja valmistuti metsaeluks.

Esmalt kuulati vähihügieenist loengut ja jaotati toidupakke, millest pidi jätkuma ööpäevaks. Pakk sisaldas ühe saia, pool leiba, Tupla ja Suffeli šokolaade, 3 pakki cappucinot, 3 teepakki, 2 konservi sprotte, mis hiljem asendusid pasteedi- ja lihakonserviga, kartulipuder, püreesupp, pakk kiirnuudleid, puljongikuubikud ja veidi suhkrut.

Õo möödus rahulikult, laagrivalvet välja ei pandud, aga tulevalves oldi igal ööl kordamööda.

Teine päev.

Päev algas kell 7 hommikvõimlemisega, siis pesti end jääkuubikuse veega, mis äratas ka kõige unisema laagrilise. Peale seda algas relvade Galil AR ja MG 3 instruktiaaz ja õpe. Vahepeal tutvustati meile Ameerika sõdurite toidupakki, millest järeldasime, et meie toit on mitu korda maitsvam ega ole nii paksult keemiat täis.

Iga sõdalane peab oskama luurata ja seda õpetati ka skautidele. Luuremäng algas õhtul kell üheksa. Ülesandeks oli 900×900 meetriselt territooriumilt vaenlane üles leida ja tema tegevust jälgida. Enne luurele minekut

ja mesilased. Kui oled saanud nõelata, **pead mesilase nõela eemaldama pintsettidega, herilase ja kimalase nõel eemaldub nahast koos putukaga.**

Allergiareaktsiooni vältimiseks võib võtta antihistamiini (allergiavastane rohi). Tuntumatest nimetaksin Semprex, Kestine, Zyrtec ja Claritine. Kui tead, et oled tugevalt allergiline nendele putukatele, siis peab alati olema käepärast võtta Prednisolon süstitaval kujul. Nõelamiskohale aseta külm mähis. Kui nõelas rohkem kui üks putukas, peab üldreaktsiooni tekkimise ohu tõttu olema kannatanu arsti või meedikuga all vähemalt ühe tunni.

ÄRA TUNNE HIRMU!

Inimesed ei tohiks karta metsa minekut ainult seepärast, et seal on ohte, mis võivad kahjustada meie tervist. Aitab teadlikkusest, kuidas hädadest hoiduda ning mida ette võtta. Lõbusat matkamist!

maskeerisime endid lõkkesõega, puuokste, lehtede ning heintega – meenusime rohkem Pokusid kui tavainimesi. Läänemaa skautide grupi liikumiskiirus oli ligikaudu 100 m/h. Luurasime kuni kella üheni öösel. Vaenlast me ei leidnudki, kuid vaenlasele vahele ka ei jäänud, nii et pool ülesannet sai täidetud. Aga Tallinnast pärit noortegrupp jäi lausa 3 korda vaenlasele vahele.

Kolmas päev.

Äratus nagu ikka kell 7, siis võimlemine, hügieen, söömine. Edasi lasketooni. Lasketoonis õpetati relva käsitlemist. Kõik said Galil-automaadist lasta. Õppejõud kiitsid, et mõned skaudid lasevad isegi paremini kui noored ajateenijad.

Päeva lõpul õpetati natuke kompassi ja kaarti kasutama ning täpsuse peale puugranaati viskama.

Neljas päev.

Traditsiooniline äratus kell 7 hommikul. Sellele järgnes laagri kokkupanek. Tagasi väeossa mindi kiirmarsil. Relvade puhastamine võttis 3-4 tundi ja ega see puhastamine nii kerge olnudki. Relvad relvaruumi ära jagatud ja üritus saigi läbi. Veel viimased kallid uutele sõpradele ja koju duši alla ligunema...

Selline oli SISS 2004.

SIRET PEEK (rühmajuht, LÄÄNE SKAUTIDE MALEV)

Naljakas, eestlane pole ju tegelikult üldse sõjakas, aga püssiga poseerida armastab. Tagumises reas vasakult esimene lipnik Rahula, ees paremal loo autor.

Tänavu 29. märtsil kinkis Eesti Skautide Ühing Scoutspataljonile nende taassünni kolmandaks aastapäevaks lipu, korrates 1928. aastal Eesti Skautide Maleva skautide samasugust kingitust Scoutspataljoni eelkäijale Scoutsrügemenile.

Scoutspataljon on elukutselistest kaitseväelastest koosnev jalaväeüksus, mis on ettevalmistatud osalemaks nii Eesti sisestes kui ka rahvusvahelistes operatsioonides ning õppustel. Pataljon on osalise koosseisuga alalises valmisolekus ning täiskoosseisus kiirreageeriv üksus.

Tänavu andis väeosa lipu pataljonile üle Eesti Vabariigi president Arnold Rüütel. Pidulikul paraadil osalesid veel kaitseminister Margus Hanson, Kaitseväe juhataja admiral Tarmo Kõuts ning mitmed teised kõrged ohvitserid. Lisaks sellele oli Scoutspataljoni riviplatsile üles rivistatud 210 kaadrikaitseväelast. Eesti Skautide Ühingu poolt lipule lisatud ja peaskaudi allkirjastatud lipudiplomi luges ette kaitseminister.

Väeosa lipu õnnistas Kaitseväe peakaplan kolonelleitnant ning skautmaster Tõnis Nõmmik. Paraadi viis läbi kapten Eero Tepp. Sõna võtsid Eesti Vabariigi president ja Eesti Skautide Ühingu peaskaut. Arnold Rüütel tunnustas oma tervituskõnes Scoutspataljoni tegevust ja edukust. Kristjan Pomm õnnitles Scoutspataljoni kolmandal taasloomisaastapäeval ja soovis väeosale kõike paremat, kõikide eesmärkide täitumist ning tõhusa koostöö jätkumist skautide ja Scoutspataljoni vahel.

Uus lipp on eelmise lipuga üpris sarnane. Selle ühel küljel on eesti rahvariides skautluse ja sõjameeste kaitsepühak Püha Jüri valge hobuse seljas võitlemas kurjuse sümboli – lendava maoga. Püha Jüri hoiab käes väeosa sümboolikaga kilpi. Lisaks sellele on lipul pataljoni asutamise ja taasutamise kuupäevad ja väeosa tähtsaima lahingu koht, kuupäev ja aasta: Pikksaare 21.1.1919.

Lipu teine külg on sini-must-valge, millel Eesti vapp ja kiri „Eesti kodu kaitseks”. Lipu juurde kuuluvad ka sinised, musta-valge äärega linnid, millele on kuldselt kirjutatud Scoutspataljoni eelkäija, Skautide rügemendi, tähtsamate lahingupaikade kohanimed (Karksi, Mustjõe sild, Võdra, Karamõsova, Feodorovka). Lipuvarda tipus on skaudililia kujuline odaots. Lipu sisse löödud 21 lipunaela on samuti liiliakujulised. Lipu tegid Tallinna Lipuvabriku meistrid, lipuotsa ja –naelad valmistas Huldar Hütt. Lipu tellis ja maksis Eesti Skautide Ühing, Eesti Skautide Liidu kaasabil, omakapitalist.

Lipu üleandmistseremoonia järel said skaudid tutvuda Scoutspataljoni territooriumiga ja süüa torti. Külalised ja ohvitserid olid palutud pidulikule vatuvõtule ohvitseride kasiinosse. Vastuvõtu alguses tänas Scoutspataljoni ülema kt. Kapten Eero Tepp kohaletulnuid ja Eesti Skautide Ühingu ning andis ühingule kingituseks väeosa sümboolikaga seinaplaadi. Kohalolijaid tervitas ka Kaitseväe juhataja. ESÜ peaskaut andis üle ka Eesti Skautide Liidu skm. Jaan Lepa tervitused ja raamatu „Eesti skautlus 50 aastat võõrsil”.

Eesti Skautide Ühingu ja Scoutspataljoni koostöö on olnud viljakas ja jätkub samas vaimus.

Siinkohal edastame peaskaudi tänusõnad kõigile, kes aitasid selle sündmuse teoks teha. Eritiline tänu kuulub aga Hele-Mai Madissonile, nskm. Heikki Mutsole, skm. Tõnis Nõmmikule, skj. Gädvi Tammannile ja skj. Siima Tiitusele.

DEIVIS TREIER
KRISTJAN POMM

TÖÖTAN OLLA TRUU ISAMAALE

Skm. Tõnis Nõmmik õnnistamas Scoutspataljoni lippu.

Fotod: Kaitseväe Peastaabi arhiivist

President Arnold Rüütel lööb lipuvardasse esimese naela.

PIKKSAARE LAHING

Kalevlaste Maleva jalaluurajate komando Sangaste mõisas. Pildike eesti võitlejatest Vabadussõjas.

Foto erakogust

LÜHITEAVET SCOUTSPATALJONI AJALOOST

Väosa loomise mõtte algatajaks oli Ameerika jõukas eestlane Henry Reissar. Ta pöördus Eesti Sõjaministeeriumi poole ettepanekuga formeerida tema kulude ja kirjadega rood, mille nimeks pidi saama „Eesti Scouts”. Vene „roodu” asemel aga võeti kasutusele mõiste kompanii, mis jäigi kasutusele Eesti sõjaväes ka pärast Vabadussõda. Väeosa pidi formeeritama vabatahtlikest Ameerika skaudiliikumise eeskujul ja skautluse põhimõtteid järgides. Teame, et skaut annab töötuse olla truu oma isamaale.

17. detsembril 1918. a. kirjutatigi lepingule alla ja algas väeosa formeerimine. Kõige suuremat vastukaja leidis üleskutse astuda scoutsväeossa muidugi koolipoiste seas, kellele mõiste scout oli juba tuttav.

28. detsembril 1918 võttis kapten Reissar vastu esimeste skautide vandetöötuse. Skautide sõjatee algas 3. jaanuaril ja juba 5. jaanuari hommikul vallutasid skaudid Karksi mõisa. Järgnesid võidud Karksi-Nuias, Ruhjas, Nausküläs.

SKAUTIDE HIILGAVAIM LAHING

Pikksaare jaama ees olid punased purustanud raudtee ja soomusrongil nr 2, millel olid ka scoutsväeosa sõjamehed, tuli jääda seisma jaamast paari kilomeetri kaugusele lõhutud sillakese taha. Punased hoidsid purustatud kohta muidugi tule all. Tuli välja saata dessant. Sealjuures ei teatud, kui suured olid nende vastas vaenlase jõud. Sellest hoolimata otsustas kapten Pinka jaama rünnakuga vallutada.

Skautide kahte dessantgruppki kuulus 47 meest, keda juhtisid kapten Pinka, leitnant Pinka ja junkur Ingermann. Vaenlane tundis end kindlana. Neid oli seal palju. Vabadussõjas rajanesid paljud suured võidud julgele ja vaenlase jaoks ootamatule tegevusele. Nii ka seekord. Skautide rünnak oli nii ootamatu, et vaenlane kohe paanikasse sattus. Pealetungilahing oli äge ja lühike. Eestlaste 47-meheline grupp vallutas Pikksaare jaama, kus nende vastas oli 524 meest!

Kord pärast Vabadussõja lõppu esitati skautide väeosa juhile küsimus: Kas Scoutspataljon ei peaks olema skautlusest läbi käinud poiste väeosa?”

Lääne-Saare sõjaväeringkonna ülem kolonel Friedrich Pinka vastas sellele nii: ”Kust me siis oma sõjaväele ohvitseri saame, kui kõik selleks kõlbulikud mehed paneme ühte väeossa?”

Viimastel aastatel on skautidele korraldatud palju toremaid üritusi. Kevadel, kui veri kihama lööb, on hea end välja elada ja üks selline enda proovilepanek oli ka kaljuronimiskursused. Selgi aastal toimus ekstreemne ronimislaager, seekord Jänedal. Jänedal on loodus lihtsalt fantastiline – kõrged oosid, puhtad järved, kaunid metsad ning jõed.

Kogunesime reedel, 20. aprillil, Jäneda Põhikooli. Reedene õhtupoolik kulus päris keeruliste ja segadusse ajavate sõlmede õppimiseks. Tänu Rain Kondile, Karl-Marko Venele ja Valdo Kangrulle saime lõpus siiski sõlmed selgeks. Kuna õppetöö kestis hilisõhtuni, olid kõik päris väsinud ja uni tuli magus.

Laupäeva hommikul oli äratus varakult, aga skaudid on sellega harjunud. Hommikuvärskenduseks tegime väikese jalutuskäigu loodusesse, tutvusime natuke Jäneda ümbrusega ning sealjuures kordasime ka õpitud sõlmi.

Edasi liikusime juba söökla poole. Pärast kehakinnitust kogunesime kooli, seal toimusid lõunasöögini teooriatunnid, kus omandasime palju uusi tarkusi. Näiteks mina tean nüüd, mis on karabiin ja oskan karabiinidel vahet teha. Meile õpetati ka julgustamist ning tutvustati probleeme ja ohte, mis ronimisega kaasas käivad. Õpitu kinnistamiseks läksime pärast lõunasööki praktikas proovima. Meid jagati kaheks grupiks. Üks grupp hakkas üles seadma ahviraudteed (*zip-line*). See on selline köisraudtee, mille abil saab kõrgemalt diagonaalselt alla sõita. Tuli üles seada ja pingutada paralleelselt kaks köit, ühed otsad kinni kõrgel mäel paikneva puu ümber ning teised all, ümber järveäärse männi. Ülevalt sai end karabiinide abiga kinnitada köite külge ning alla järve äärde sõita. Köite pikkus oli umbes 90 meetrit, seega sõit oli mõnusalt pikk. Teine grupp aga valmistab paralleelid. Kahe puu vahele seotakse kaks köit umbes 1,5-meetrilise vahemaaga. Alumise köie peal sai kõndida ja ülemine oli abiks tasakaalu hoidmisel. Paralleelidki olid päris toredad, aga kõige lähedam oli alles ees! Ajal, kui meie ekstreemsusteks äsjavalminud köidiseid kasutasime, valmistasid Rain ja Karl järgmist atraktsiooni. Rain ronis ühe suure männi otsa ning kinnitas sinna köisredeli ja köie keskosa. Meie ülesandeks oli ronida kõrgele puu otsa ning hüpata sealt alla. Muidugi ei hüpanud me ilma julgustusköieta, sest kõrgus oli päris suur.

Minagi proovisin kõik variandid ära, aga see viimane oli ikka üle kõige! Käed väsisid juba mööda köisredelit ronides ära, aga lõpuks jõudsin siiski puuksale, kust toimus hüpe. Seal seistes vaatasin enda ümber ning tajusin kõrgust enda ja maapinna vahel. Kaaslased puu all tundusid kuidagi nii väikesed ja ma tundsin, kuidas jalad värisesid. Aga siis..., siis ma hüppasingi. Järgmisel hetkel pingutusid traksid ümber keha... Avasin silmad ja nägin maapinda enda all, nii lähedal, et peaaegu käega katsuda. Hüppemoment oli niivõrd üürrike, kuid siiski jäi see meelde, sest see oli midagi seletamatut, hea eneseületamise tunne tuli, võimas! Nii me siis hüppasime ja sõitsime kuni päikeseloojangu. Isegi söömise unustasime.

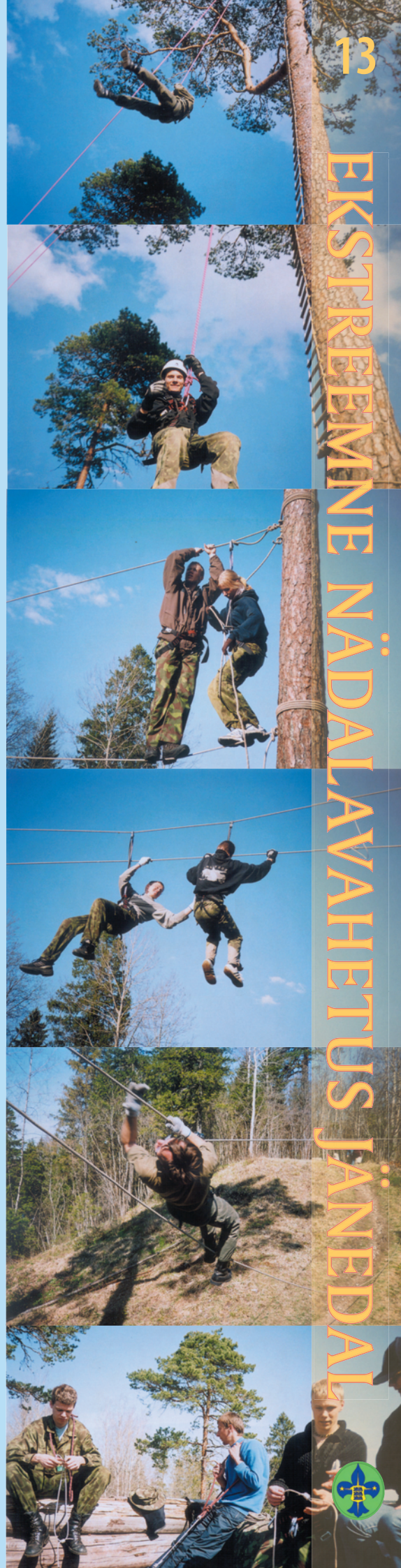
Pühapäeval oli meil nii-öelda eksam. Jällegi valmistasime huvitavaid ronimisköidiseid ja näitasime, et kõik need jube keerulistena tunduvad sõlmed polegi tegelikult nii hullud ja tulevad juba päris hästi välja. Eksamid sooritatud, läksime tagasi koolimajja ning pakkisime asjad. Lõpetuseks jagasid Rain ja Karl meile diplomid ning tänasid meid üritusel osalemise eest. Meiegi kiitsime poisse huvitava kursuse eest. Lõpuks jätsime üksteisega hüvasti ja kõik läksid jälle oma teed.

Rain ja Karl ise on tegelenud kaljuronimisega 4 aastat ja neil tuleb see juba hästi välja. Nad rääkisid, et hallidele kivirahnudele tahaks ka vaheldust, siis nad harrastavad ronimist ka linnas, täpsemalt mööda majaseinu. Tõelised ämblikmehed!

Ka järgmisel aastal toimub selline üritus. Olen täiesti kindel, et kui midagi ette ei tule, olen jälle kohal, kindlasti on ühel meelel enamik laagris olnutest, sest kõik jäid üritusega väga rahule. Siinkohal tahakski tänada Heikit, kes mind kursustele kutsus, ja ka loomulikult Raini, Karli ja Valdot, kes ürituse läbi viisid.

HELEN ILUMÄE

Fotod: Heiki Mutso

SKAUTLIK LAAGRIALA TAGAMETSAS

Kodumetsa skautlik laager on ideaalne paik laagrite, kokkutulekute ja suvepäevade korraldamiseks vabas looduses. Siin on võimalik omandada matkatarkusi ja arendada skaudioskusi. Matkarajal tutvutakse Tagametsa loodusega.

Kodumetsa laagriala asub Järvemaal Kabala vallas Rassi külas Tagametsas 7,8 ha maa-alal. Lähimad linnad on Türi, Võhma, Suure-Jaani.

Laagrialal asub pooleli renoveeritud Jahiloss (renoveerimine jätkub), veevarustusega saun ja kaks kanalisatsiooni ühendatud taret, milles saab ööbida.

Jahilossi juurest algab matkarada, mis kulgeb mööda Saarjõe kaldaid ja lähedalasuvaid liivaluiteid, andes ülevaate Tagametsa kaunist loodusest. Matkarada ühtib osaliselt Jakobsoni Kurgja-Viljandi teerajaga (Sakala teega).

Foto: Leho Männiksoo

PAKUME:

- telkimisvõimalust;
- seminariruumi;
- sauna;
- ööbimist taredes.

„Metsakodu” ja „Atsi” taredes on võimalik magada nii naridel kui ka kaasavõetud alustel oma magamiskottides. Taredes on väike kööginurk, eesruum, toolid-lauad, duširuum ja WC.

HINNAKIRI

LAAGRIALA KASUTAMINE*

- telkimiseks – 10 EEK/inimene;
- metsakodu tare – 750 EEK/ööpäev;
- Atsi tare – 1000 EEK/ööpäev;
- jahilossi alumine korrus – 300 EEK/tund;
- saun – 1500 EEK/ööpäev või 200 EEK/tund.

*Suuremate ürituste korral hinnad kokkuleppel. Noorteorganisatsioonidele kehtib hinnasoodustus 10%. Soodustused ka Eesti Skautide Ühingu ja Eesti Gaidide Liidu liikmetele.

KODUMETSA KONTAKT: KODUMETSA@SKAUT.EE
43 57 121, 52 09 751

ERISKAUTLUS

Juba mitmeid aastaid on Eesti Skautide Ühingu liikmetena tegutsenud mitmesuguseid eritemaatikaga skaudiüksusi, kes on kuulunud piirkondliku maleva koosseisu ega ole selle tegutsemise raamidest väljunud.

Erandiks on siin olnud ökoskaudid ja seda seepärast, et ökoskaudide lipkonna liikmeid on ja on olnud mitmelt poolt Eestimaa eri paikadest ja piirkondadest. Peale selle on ökoskaudide lipkonna ümber koondunud ka noorjahimeeste rühmi, kes võtavad osa skautlikust tegevusest mitmesuguste ökoskaudide organiseeritud ürituste kaudu. Nii on ökoskaudid juba viis aastat praktiseerinud kõigile avatud skautlik-jahinduslike keskkonnalaagrite korraldamist ja seni edukalt. Nendest laagritest on osa võtnud ka noorkotkad ja kodutütred. Seega on ökoskaudide Pirita lipkond kujunenud omamoodi keskuseks spetsiifiliste tegevusharude ja laagripaigaga. Näiteks koolitati välja retkejuhte rabamatkade jaoks, millest said osa ka Kõrvemaa skaudid. On osa võetud ka maakondade keskkonnateenistuste korraldatud laagritest Raplemaal, Võrumaal ja Soomes Evos.

Möönmaks selliste eriskaudiüksuste loomise võimalusi, on ESÜ juhtkond tulnud järeldusele, et ka organisatsiooni põhidokumendis peaksid kajastuma selliste eriüksuste, mis haaravad liikmeid väljaspoolt piirkondlike malevate tegutsemise piire ja on suunatud mingile erialalisele tegevusele (päästeskaudid, aeroskaudi, mereskaudid jne), tegutsemisvõimalused ja struktuur.

9. juunil istuski ESÜ keskus koos grupp eestotsas peaskaudiga ja arutasid eriskautlusega seotud küsimusi. Jõuti seisukohale, et ESÜ põhikirjas tuleb teha vastav parandus, koostada juhend, paika panna struktuur, mis eriskautlusele annaks võimaluse haarata eri piirkondade skaute. Õhku jäid kaks küsimust – kuidas nimetada eriskautide koondüksust ja kas eriüksuse skaut saab kuuluda ka piirkondliku maleva koosseisu üheaegselt liikmelisusega eriüksuses? Need küsimused peab paika panema üldkogu, kuid ökoskaudide ettepanek on üksus nimetada kaimkonnaks võrdsustatult malevaga ja anda võimalus kuuluda ka piirkondlikku üksusesse kui skaut seda tahab. Mida arvate eriskautluse kohta teie?

TALIMÄNGUD 2004

„ESÜ talimängud 2004” toimusid 23.–25. jaanuaril 2004 Kuremaal Jõgeva maakonnas. Ürituse korraldas Jõgevamaa Skautide Ühing. Talimängude eesmärgiks oli pakkuda skautidele ja hundudele meeldivat nädalavahetust sportliku mõõduvõtmisega suusatamises ning ujumises.

Talimängudest võttis osa 192 skauti ja hundut. Põnevate võistluste käigus selgitati välja parimad suusatamises ja ujumises vanusegruppide lõikes ning parimad võistkonnad viktoriinis skautluse ajaloo ja Jõgeva maakonna tundmises. Programmis olid veel tutvumis- ja diskoõhtu ja vetelpääste demonstratsiooniesinemine.

Headeks ja asjalikeks koostöö partneriteks olid Jõgeva Vallavalitsus, Kuremaa tehnikum, Kuremaa ujula, Jõgeva Pääste-teenistus, AS „Panther” (kindlustas toitlusamist), perekklubi „Üksmeel” juhatus, Jõgeva hooldekodu „Elukaar”.

Ürituse läbiviimisele ja õnnestumisele aitasid kaasa kõigi osalejate üksmeel ning korraldajate meeskonnavaim.

TEST

1. Milline loom kahjustab puid kõrvaloleval pildil nähtaval viisil?

- Karu, et märgistada metsa.
- Pöder, et süüa puukoort.
- Pöder, et sügada selga.
- Ma pean seda isa käest küsima.

2. Mis on biosfäär?

- Osa Maast, kus on elu võimalik.
- Kõik elusorganismid koos oma keskkonnaga.
- Aine, mis on tekkinud teise toote või aine valmistamisel.
- See ei huvita mind.

3. Puude istutamine parki...

- ...suurendab tülikate putukate arvukust.
- ... aitab vähendada õhu reostust.
- ... tekitab tuleohtu.
- ... teeb linna rohelisemaks.

4. Kui sa viid oma koera välja jalutama, kas sa siis võtad kaasa kühvli tema...

- ... väljaheidete koristamiseks?
- ... ei, kuid püüan need rohuga kinni mätsida.
- ... jah, alati.
- ... ei, mul pole vaja neid koju tassida, sest ta teeb neid ka seal.
- ... ma varustan ennast ka ämbriga ja vahel isegi ujumisestadega.

5. Hoidud sa prügikasti viskamast materjale, mida on võimalik ümber töödelda?

- Jah, panen kõrvale paberi ja ajalehed.
- Jah, panen eraldi alumiiniumpurgid ja klaaspudelid.
- Jah, eraldan jalgrattad mootoratastest.
- Jah, panen eraldi selle, mis tuleb ära visata ja mis alles hoida.

PUNKTID:

	a	b	c	d
1	5	1	1	0
2	5	5	0	0
3	0	5	1	3
4	3	5	0	0
5	1	5	1	0

TULEMUSED:

0 kuni 11. Sa ei taipa mõhkugi keskkonnaprobleemidest. Sinu jaoks on kõik puud ühesugused: sa lausa jumalad neid, kõikides kastmetes.

12 kuni 18. Pole paha. Sinu puhtusemeel on suuresti edasi arenenud. Kahjuks ei või sa end veel täiuslikuks loodusehoidjaks lugeda, küll aga siis, kui oled teinud veel paar väikest jõupingutust. Jätka samas vaimus: püsivus toob kaasa tulemused. Või vähemalt väiksemad maksud.

19 kuni 25. Braavo! Oled tark ja tähelepanelik: kui kõik oleksid sinusugused, poleks keskkonnaprobleeme olemas.

SKAUTLUS MINU ELUS

Õösel on vihma sadanud ja kogu õhk levitab karsket ja puhast vihmaloõhna. Kaugemal orus on näha udu. Murul on kaste ja varajased linnud vilistavad põõsastes kordamööda mõnd viisijuppi. Kell on alles neli, esimesed päikesekiired säravad kaugemal kuuskede taga. Mu sääred külmetavad veidi, sest lühikesed püksid ei anna piisavalt sooja. Tean, et päeval läheb soojemaks. Mu seljas on suur kott, täis kõikvõimalikke vajalikke asju. Teede ristumiskohal ootab mind sõbranna. Me ei räägi palju, sest kõik on juba läbi mõeldud ja oleme valmis ettetulevatele raskustele vastu astuma. Me läheme matkale.

Selliseid mõtteid kaalusin lapsena pea iga suve algul. Aasta-aastalt muutus soov aina tugevamaks, kuid alati tuli midagi vahele. Tavaliselt takistasid meid vanemad, kelle meelest polnud ju kuhugi minna, olime liiga väikesed ja mis seal salata, liigne kartus ja ettevaatlikkus ka.

Aastad möödusid ja jaburaks tunnustatud idee tuli maha matta. Ja siis see tuli. Korraga avastasin, et aina rohkem on minu ümber inimesi, kelle põhitegevus tundus olevat matkamine ja selleks ettevalmistumine. Sidusin end skautidega ja nende ideedega.

Süüvides leidsin, et tõesti – skautlus arendab inimest mitmekülgset. Peale füüsilise vastupidavuse peab skaut ka vaimselt arenema. Ja loomulikult leidlikkus. Sest ka mitte millestki saab midagi teha!

Looduski on muutunud tänapäeva inimesele palju olulisemaks. Linna kividžunglis elades tekib vajadus mõnikord nädalavahetus metsas veeta. Viibides pikalt värskes õhus ja vaikusel, annab see jõudu taas ekraane põrnitseda ja laua taga istuda. Puhkus roheluses on kui vitamiin, mida me kõik vajame ja mille puudumisel tunneme loidust ja väsimust.

Mina usun, et skautlus ei sure kunagi välja, sest ta on alternatiiv nii passiivsusele kui ka hüperaktiivsusele. Ja eks neid juhte ka leidu, kel tahtmist üritusi korraldada ja vedada! Eks nemadki ammutavad oma jõu ja energia loodusest ja liikumisest.

ANNIKA TRÄSS

JÜRIPÄEV SKAUTLUSES

“Mees, kes päästab teise inimese hinge äkilises õnnetuses, milliseid juhtub aina suurtes linnades, kaevandustes, tehastes ja igapäevases elus, on niisama suur sangar kui sõdur, kes sööstab vaenlase tule alla, et päästa oma seltsimees.” Bi-Pi.

Jüripäeva tähendus skautidele on sügavam kui see sündmus oma mitmesuguste erinevate tahkudega meie ajakirja kaane siseküljel fotomontaazhilt välja paistab.

“Tuhanded skaudid on saanud medaleid inimeste päästmise eest ja loodan, et neid saavad veel paljud. Kindel on, et nii mõnelegi teist tuleb veel ette olukord, kus on vaja inimhinge päästa. Selleks OLE VALMIS! Sa pead teadma, mis on sinu ülesanne ohuolukorras ja sa pead täitma oma kohust viivitamata.”

Need sõnad kirjutas maailma skautluse looja Robert Baden-Powell oma raamatusse “Scouting for Boys” eelmise sajandi algul.

ALATI VALMIS!

Jüripäevade tähistamisel pakutud tegevus oma mitmesuguste skaudioskuste proovilepanemisega ja ümarlaua rüütlitelt päritud deviisi – ALATI VALMIS! – järgimisega peabki silmas Bi-Pi sõnu. See tähendab, et rüütel oli iga hetk valmis aitama ja kaitsma neid, kes seda kõige rohkem vajasisid. Püha Jüri oli rüütlike kaitsepühak, sest ta oli ratsamees, kelle sooritatud teod on kokkuvõetult meieni kandunud selle loo kaudu, mida skaudijuhid loodetavasti koondustel värsketele skautidele jutustavad, kui päevakorras on teemad jüripäevast ja Pühast Jürist.

Rüütlike eeskujul on ka skaudid võtnud endile kaitsepühakuks kunagise rooma ratsasõduri, kellest sai hiljem kristlik pühak. Seda lugu tasub ehk meelde tuletada: “Püha Jüri sündis Kapadookias. Seitsmeteistkümnene aastasena sai temast ratsaväelane ja peagi sai ta tuntuks oma ennastsalgavusega. Kord saabus ta Selemi-nimelise linna, mille läheduses elas hirmus inimsööja lohe. Iga päev viidi lohele toiduks üks linna asukas, kes valiti välja loosiga. Sel päeval, kui Püha Jüri linna ratsutas, oli liisk langenud kuningatütar Cleolindele. Püha Jüri otsustas, et kuningatütar tuleb päästa ning ta ründas kõhklemata lähedal soos lamavat lohet ja hävitas selle.”

Pärast seda ratsutas ta edasi ega tahtnud vastutasuks kuningatütret kätt ega ka poolt kuningriiki, nagu seda juhtub muinasjuttudes.

ÜKS HEATEGU PÄEVAS

Lugu on aktuaalne ka tänapäeva terrorismiajastul, kus “lohesid” peitub igasugustes ootamatutes kohtades ja nendest vabanemine on igal üksikul juhul suur heategu paljude inimeste suhtes. Skautidele

aga, kes püüavad teha kasvõi ühtainsatki heategu päevas, olgu eeskujuks rooma kritslasest ratsumehe suhtumine, kelle relvastuseks oli vaid piik ja kes sellest hoolimata ja hetkegi kõhklemata läks vastu ohule, mis seisis tema ees tugeva ja võimsa lohe näol, kes oli võimeline terroriseerida kogu linna, ähvardades seda hävinguga, kui tema soove ei täideta.

Legend Pühast Jürist on niisiis lugu rooma ohvitserist Gregoriusest (ladina keeles tähendab see maaharijat, põllumeest), kes oli ristitud ja kes keeldus täitmast keiser Diokletianuse käsku – taga kiusata kristlasi. Käsu mittetäitmise pärast tapeti ta Niomedeias, kui keisri sõduritele oli antud käsk tungida ritsiusuliste kirikusse, põletada pühad käsikirjad ja purustada kirik.

Legendi lohemaost aga tunti juba oma 6000 aastat tagasi ja pärineb see lugu teadlaste arevates Sumeri kultuurist. Legend Gregoriusest rändas Inglismaale koos kuningas Richard Lövisüdamega ritisõjast.

EESTLASTEL OMAD LEGENDID

Tegelikult on legend sulam muistsest põllu- ja karjahaldjast või -jumalusest. Kiriku tõlgenduses levis legend kui näide kristlikust kangelaslikkusest ning ristiusu võidust kõige kurja üle. Keskajal tuli lohemaost Antikristuse tunnus ja just siis kuulutati ka Püha Jüri (Georg, Jegor, Juri, Yrjö jne.) pühakuks.

Eestlastel on Jürist ja jüripäevast omad legendid. Näiteks tekkinud ühel päeval maa sisse ilmselt sortsilaste kätetööna pragu. Seal hakanud välja purskuma kõike elusat hävitavad mürgised aurupilved. Üks Jüri nimeline mees toppinud prao kinni ning päästnud rahva suurest õnnetusest.

Püha Jüri on peetud ka huntide valitsejaks, kellele on antud võim hunte alates jüripäevast vaos hoida. Sellepärast ei tohtinud enne jüripäeva karja välja lasta, loomadele kelli kaela panna, karjapasunat puhuda või mõnel muul viisil huntide tähelepanu äratada. Olete ju kuulnud, et hunte nimetati ka Püha Jüri kutsikateks.

Skautitootuse täitmine on tegelikult oma keha ja vaimu treening selleks, et üle olla igasugustest olukordadest elus. Mida aasta edasi, seda enam jõuab meieni teateid loodusõnnetustest ka sellistes paikades, kus niisuguseid nähtusi pole aastatuhandeid esinenud.

Tagametsa suurlaagrist osavõtnutele tuleb siinkohal kindlasti meelde Tagametsas üleulatud torm. Ainult alati valmis olek ja skaudioskused lubasid ka seal keerulises olukorras võtta vastu õigeid otsuseid. Õeldu põhjal ehk paistab nüüd Jüripäeva tähistamine veidikene teises valguses kui lihtsalt põnev aastapäev sündmus Eesti Skautide Ühingu ja Eesti Gaidide Liidu liikmeile.

SKM LEHO MÄNNIKSOO

EESTI SKAUDID SAKSAMAAL TEATRIS

28. aprillil kogunesid noored kõikidest praegustest Euroopa Liidu riikidest Recklinghausen`isse Saksamaal, et üheskoos laienuvad Euroopat tervitada. Noorsoovahetuse „Welcom EU” teemaks oli teater. Kahe nädala jooksul said kõik noored suurel laval – kes lauldes, kes tantsides, kes tsirkust tehes – esineda.

Meie esimene etendus kandis pealkirja „2,5 tunniga läbi 25 Euroopa riigi”, milles noored pidid iseloomustama oma maad, sealjuures näitama või rääkima midagi sellist, mida tavaliselt sellest riigist ei teata. Eesti esindus (Maarja Raudsepp, Kristiina Niiler, Liina Salveste ja Kadri Hein) lavastas Eesti vabanemist, Balti ketti ja tänapäeva kiiresti kasvavat Eestit. Pärast seda etendust tuli kõigil valida oma *workshop* e. õpikoda, milles edaspidi kaasa lüüa. Õpikodasid oli neli. Esiteks teater, mis omakorda jagunes: tants, laul ja teater, teiseks tsirkus, kolmandaks näitus ja neljandaks meedia. Kaks esimest õpikoda valmistasid ette etendusi, kolmas korraldas näitust ja neljas, tegi kodulehekülje jaoks intervjuusid, pilte ja kokkuvõtet üritusest. Maarja ja Kristiina lemmiktegevuseks oli tants, Liinal teater ja Kadriil tsirkus.

Kuigi projekti põhieesmärgiks olid etendused, mida lavastati mitu kuud kestva teatrifestivali raames, ja nendes tehtav eeltöö nõudis palju aega, mahtus programmi veel hulgaliselt muidki üritusi. Külastasime teatrit, kuulasime kontserte, saime osa sealsest suurimast iga-aastasest peost esimesel mail, tutvusime lähedalasuvate linnadega ja tegime palju muud huvitavat.

Teate Euroopa Liiduga ühinemisest võtsime vastu saraküünlad peos, moodustades numbriga 25 ja hetkest, mil südaööni oli jäänud 25 sekundit, lugesime igaüks oma emakeeles numbreid kahekümneviie tagasi. Järgnes laul ja tants, mis kestis südaööni.

Teiseks oluliseks sündmuseks, mis tekitas ühtsustunnet noorte vahel, oli Euroopa väljaku avamine. Euroopa väljak asetseb kesklinnas ja sinna oli iga maa kohta pandud väike plaadike või kivi, mille peale oli kirjutatud riigi nimi ja EL-iga liitumise aasta. Avamise tipphetkeks oli õhupallide lendutõus. Noored seisid oma plaadi juures, käes sinised õhupallid ja pärast sõnu „ühise Euroopa nimel”, lasti õhku umbes kolmsada sinist EL tähekestega õhupalli.

Kuigi osavõtjad olid kõik erinevatest organisatsioonidest, skaute oli peale meiel veel Leedust, leidsid kõik noored kiiresti ühise keele. Palju sai loodud uusi sõprussuhteid, kümme imetoredat päeva koos naerdud ja viimasel päeval koos nutetud.

Meil kõigil on hea meel, et saime sellises projektis osaleda, õppisime palju uut teiste riikide ja kultuuride kohta, saime suurel laval esinemise kogemuse, leidsime uusi sõpru, kellega loodame tulevikus veel kohtuda ja ühiseid projekte läbi viia. Elasime peredes, kus saime arendada oma keele- ning suhtlusoskust. Ürituse kohta ütleme kõik neljakesi, et oli ülivahva ja Eesti Skautide Ühingu suure aitäh toetuse eest!

KADRI HEIN

Autori foto

Euroopa väljak asetseb kesklinnas ja sinna oli iga maa kohta pandud väike plaadike või kivi, mille peale oli kirjutatud riigi nimi ja EL-iga liitumise aasta.

EUROOPA SKAUTIDE KONVERENTS REYKJAVIKIS

17.–21. aprillil 2004 toimus Islandil Reykjavikis 19. Euroopa Skautide Konverents.

Skautiliikumise Regionaalkonverents peetakse aasta enne Maailmakonverentsi. Sarnaselt Maailmakonverentsile toimub Regionaalkonverents iga kolme aasta tagant ning on tähtsaim skautide otsustusorgan Euroopa Regioonis.

ESÜ delegatsioon koosnes kahest inimesest ning sinna kuulusid peaskaut skm. Kristjan Pomm ja välissekretär nskm. Tanel Peets. Kuna samaaegselt toimus ka 19. Euroopa Gaidide Konverents ja 11. Euroopa Skautide ja Gaidide Konverents, olid Eestist kohal ka Eesti Gaidide Liidu peagaid ngdr. Triinu Sagor ja välissekretär gdj. Hele Teigar.

Konverentsi juhtmõte „Ole ainulaadne!” („Be Unique!”) rõhutas iga osaleja kordumatust ning vajalikkust kogu regiooni skautluse ja gaidluse arendamises ja korraldamises. Konverentsi avatseremoonial tervitas skaute ja gaidide Islandi president Ólafur Ragnar Grímsson, kes ka ise on olnud skaut.

Ühiskonverentsil esitas väga mõtlemapaneva kõne Islandi endine president pr. Vigdís Finnbogadóttir, kes tõi esile väikerahvaste keele säilitamise olulisuse tänases multikultuurises Euroopas.

Konverents koosnes põhimõtteliselt kolmest osast – aruannete kinnitamine, uute Euroopa Komitee liikmete valimine ning resolutsioonide vastuvõtmine.

Aruannete osas kuulus konverents ära ametist lahkuvate Euroopa Komitee esimehe ning Euroopa Regiooni direktori aruanded. Mõlemad leidsid kolmaastaku 2001-2004 kordaläinuks ja edukaks. Lisaks nendele kuulus konverents ära veel regiooni finantsaruanded ning Euroopa Skaudifondi aruande.

Konverentsil valiti Euroopa Komiteesse uued liikmed. Euroopa Skaudikomitee on sarnaselt Skautide Maailmakomiteele tähtsaimaks otsustusorganiks konverentside vahelisel ajal. Ent kui Maailmakomitee liikme ametiaeg kestab 6 aastat, siis Euroopa Komitee liikme ametiaeg on 3 aastat.

Euroopa Komiteesse valiti tagasi Lidija Pozaic Frektic (Horvaatia, 29) ja Johan Strid (Rootsi, 35). Neli uut liiget komiteesse on Marios Christou (Küpros, 44), Paolo Fiora (Itaalia, 32), Joao Armando Concalves Pereira (Portugal, 40), ja Craig Turpie (Suurbritannia, 29). Uus Komitee esimees on Lidija Pozaic Frektic, kes on ühtlasi ka noorim esimees kõigis WOSMi regioonides. Aseesimeheks valiti Marioa Christou.

Konverentsil hääletati mitmete resolutsioonide üle, mis annavad Euroopa Komiteele juhised järgmiseks kolmaastakuks. Mitmete resolutsioonidega pandi Komiteele kohustuseks tagada liikmeskonna juurdekasv ning noorte kaasamine erinevatesse otsustusorganitesse. Lisaks sellele paluti Komiteel tihendada koostööd WAGGGSi Euroopa Regiooniga ning WOSMi Araabia Regiooniga.

Euroopa Konverents oli ka kohaks, kus WOSMi uus peasekretär Eduardo Missoni pidas oma esimese ametliku kõne. Eduardo nimetas oma kõnes skautiliikumist nooruslikuks, kaasahaaravaks ja trendikaks liikumiseks.

Konverentsi raames toimus ka Euroopa peaskautide kohtumine vastse maailmaorganisatsiooni peasekretäri. Eduardo Missoni andis ülevaate oma senisest tegevusest ja nimetas üheks oma olulisemaks eesmärgiks tihendada Skautide Maailmaorganisatsiooni regioonide komiteede ja büroode vahelist koostööd, et tagada maailma skautluse hea käekäik ja jätkuv areng. Itaaliast pärit ja pea 20 aastat tagasi skautiduhina tegutsenud Eduardo Missoni jättis oma entusiasmi ja

positiivse suhtumisega kõigile äärmiselt hea mulje ning võime kindlad olla, et ka Eestit külastanud eelmisele peasekretäri Jacques Moreillonile on leitud väga hea järeltulija. Eduardo Missoni on kolmas Skautide Maailmaorganisatsiooni peasekretär. Esimene peasekretär Laszlo Nagy oli ametis aastatel 1968-1988 ja Jacques Moreillon oli ametis aastatel 1988-2004. Eduardo Missoni kohta lisainfot on võimalik leida WOSMi internetileheküljelt.

Huvitava lisateabena vaid seda, et nii Skautide Maailmaorganisatsiooni peasekretär Eduardo Missoni kui ka Maailma Komitee esinaine Marie-Louise Correa on mõlemad hariduselt arstid. Seega on maailmaskautluse juhtimine usaldatud kahe arsti kindlatesse kättesse.

Lisaks kohtus Eesti delegatsioon Soome Skaudiorganisatsiooniga. Rääkisime edasisest koostööst ja sellel suvel toimuvast Soome suurlaagrist „Tarus”, millest võtab osa ka Eesti esindusüksus ning meie järgmise aasta suurlaagri staabi esindus. Samuti rääkisime Läti ja Leedu skaudiorganisatsioonide delegatsioonidega Balti koostööst ja Islandil sündinud idee kohaselt toimub 2005. aasta jaanuaris Eestis Baltimaade skaudiorganisatsioonide peastaapide/juhatuste koosolek, et leida võimalusi koostöö tihendamiseks tulevikus.

Järgmine Euroopa Konverents toimub 2007. aastal Sloveenias.

Skautlik liikumine on üks maailma vanimaid ja tugevamaid noorte liikumisi, mis sai alguse Inglismaal 1907. aastal. Täna-seks on maailmas kokku ligi 30 miljonit skauti, olles seega maailma suurim noorte organisatsioon. Maailmas on vaid kuus riiki – Andorra, Hiina, Korea Rahvavabariik, Kuuba, Laos ja Myanmar –, kus tänapäeval skautlust ei eksisteeri.

Sarnaselt Euroopa regioonile toimuvad Skautide Maailmaorganisatsiooni regionaalsed konverentsid 2004. aastal ka Aafrika, Araabia, Ameerika, Aasia ja Vaikse Ookeani ja Euraasia regioonides.

Eesti skautidjuhtide osalemist konverentsil toetas Haridus- ja Teadusministeerium ning Skautide Maailmaorganisatsioon.

Artiklis on kasutatud Eesti Skautide Ühingu Uudistes ja Eesti Gaidide Liidu Infolehes avaldatud informatsiooni.

SKM KRISTJAN POMM

Triinu Sagor, Kristjan Pomm vasakul, Tanel Peets ja Hele Teigar paremal skautide-gaidide Euroopa konverentsil.

TÜRI GAIDID KOOSTASID PARIMA LAUAMÄNGU

Türi gaidid koos noorgaidide ehk hellakestega osalesid esmakordselt üle-eestilisel iga-aastastel heade mõtete päevadel Nõos ja naasesid parimate lauamängude meisterdajatena.

Seekord sai asi teoks tänu gaidide sõprade ja hellakeste lastevanemate kaasabile, kes leidsid aega ja võimaluse meie 12 liikmelist seltskonda viia Nõosse ja tagasi tuua. Suured tänud kõigi osalejate nimel Romet Eensoo, Janell Lohvarti ja Heleny Puusempi vanematele.

Kolmepäevalisest laagrist naasime ülimeeldivate mälestustega. Kindlasti oli tipphetk see, kui meid tunnistati parimaks lauamängude koostajaks.

Türi väikesed ehk uued gaidid, kes käisid esimesel suurel üritusel.

Lauamängude koostamise ülesanne anti meile esimesel laagripäeval. Koos hellakestega meisterdasime gaidluse teemalise täringumängu.

Laagripäevade sisse mahtus palju huvitavat, näiteks läbisime vaikides küünaltega valgustatud heade mõtete raja, kus iga küünla juures tuli soovida midagi head. Toimus ka gaidide esmaüritus kirikus, kus õnnistati sisse Eesti Gaidide Liidu lipp. Meeldivaks elamuseks kujunes ka Tõravere observatooriumi külastus, kus räägiti maailmaruumist, planeetidest ja tähtedest. Oli väga huvitav vaadata läbi teleskoobi Veenust.

Heade mõtete päevade tavaüritusest võttis osa sadakond gaidi, nende sõpru ja skauti üle Eesti. Ööbisime Nõo Põhikooli ruumides. Süüa saime väga maitsvalt kooli sööklas ja see kõik maksis vaid 75 krooni.

Heade mõtete laagris osalesid Janell Lohvart, Kätlyn Kask, Romet Eensoo, Ragner Kaasiku, Getter Lukjanov, Heleny Puusemp, Annabell Lohvart, Laura Vooremäe, Kätlin Pent, Elena Selge, Airike Jõesaar ja Kaisa Tuisk.

GETTER LUKJANOV

PANNKOOGI PÄEV

Ka Eesti skautidel on juurdumas tava korraldada pannkookipäevi. Tänavu tehti seda edukalt Kilingi-Nõmmel.

Kilingi-Nõmme skaudid ja hundud said pannkookipäeva üritusega suurepäraselt hakkama. Pannkookide järele oli laadapäeval suur nõudlus, ostjad ootasid lausa järjekorras, et kuumi kooke osta.

Veidi arvudest.

Tegime koostööd linnavalitsuse ja päästeteenistusega – meile anti luba gaasipliidi kasutamiseks rahvarohkes kohas puidust laulukaare juures. Kilingi-Nõmme Linnavalitsus annetas 330.– krooni pannkookimaterjali ostuks. Sellest saime kolm pesukaunitäit tainast, millest küpsetasime umbes 120 pannkooki. Küpsetasime suurel gaasigrillpliidil korraga kolmel pannil. Morss oli oma kodusest mahlast ja poesiirupist. Pannkooki hind oli min. 3 krooni ja morss 2 krooni. Kuna üritus oli heategevuslik – kogusime raha kohalikule lasteaiale spordivahendite ostuks, siis oli ka neid, kes rohkem maksid. Küpsetasime kella 10.00 kuni kella 14.00-ni, kuni tainast jätkus ja kuni laat toimus.

Kokku kogusime 550.– krooni

Sel nädalal anname raha lasteaiale üle.

Väike tähelepanek teistele õpetuseks – oma müügiteliga tuleb olla võimalikult rahvasumma keskel, mitte kuskil kaugemal, kuhu rahvas tulla ei viitsi, ning eriti tõmbab rahvast ligi ilus skaudivorm. Oli üsna mitmeid, kes ka muud infot skautide kohta küsisid.

Parim reklaam pannkookidele on inimesed, kes neid söövad. Nii et, kui alguses äri ei õitse, kutsuge kasvõi oma vanemad ja sõbrad pannkooke ostma-sööma!

Edu kõigile küpsetajatele!

Vasemaga

SIRLI ARUMÄE

SAARDE SKAUDIRÜHMA JUHT

SUKAD & TAGI TANTSUPEOLE KAASA ELAMA!

Ootame kõiki skaute ja gaidide kaasa elama ja meiega koos röömustama rahvatantsurühma Sukad & Tagi ühe unistuse täitumisele!

Tulge ja nautige meie esinemist tantsupeol!

Tantsupidu toimub 2.-4. juulil ja selle kohta saab täpsemat informatsiooni internetist aadressil: www.laulupidu.ee.

SUKAD & TAGI OOTAB SIND, KALLIS SÖBER!

- Tule ja tantsi koos meiega!
- Alates septembrist tahame oma lõbusat ja tantsuhimulist seltskonda täiendada uute liikmetega!
- Punapõksed neid ootavad vahvaid noormehi, kel julgust mehisust tantsuplatsil tõestada ja siredad noormehed igatsevad särasilmseid neide, et Tuljakut vihtuda!
- Infot saab telefonil 56986265 (Elika) või aadressil programm@skaut.ee

Kui näeme, siis tantsime!

EESTI SKAUTLIK KESKGILD 15

Eesti skaudiveteranide ja täiskasvanute skautlik ühendus tähistas 08. 05. 04 oma 15-ndat aastapäeva.

Eesti Skautlik Antoni Keskkild on skaudi- ja gaidiveteranide ning täiskasvanute ühendus, kuhu saab kuuluda alates 18-st eluaastast, kui skaut või gaid, noorkotkas või kodutütar ei soovi enam aktiivses skautluses osaleda aga skautluse ideaalid ja eluviis on temasse elama jäänud. Eesti Skautlik Antoni Keskkild kannab Anton Õunapuu eesnime ja kuulub maailma täiskasvanute skaudiorganisatsiooni ISGF. Tootuse tekst räägib oma keelt: "Skaut jääb skaudiks alati, gaid jääb gaidiks alati!"

Esimene skaudiveteranide taaskokkusaamine pärast skaudiorganisatsioonide keelustamist Eestis toimus jüripäeval, 23. aprillil 1989. a Tallinnas Stoltingi tornis. Ametlikult registreeriti gildiskaudid 26.10. 89 ENSV Riiklikus Hariduskomitees. Esimeseks peavanemaks valiti Leho Männiksoo, kes juhtis gildi üle kümne aasta. Praegu on peavanemaks valitud Andres Haamer. Gild alustas 71 liikmega, kelle arv on küündinud vahepeal 111-ni. ESAK suuremad ettevõtmised: Vormsi laager 1989 koos noorkotkaste ja kodutütarde veteranidega; mälestuskivi asetamine Anton Õunapuule Liivojal koos

Vändra Muinsuskaitse Seltsiga; osavõtt suurlaagrist Tervas 1990 Soomes; Balttreff 95, millest võtsid osa gildiskaudid ja skaudid Soomest, Taanist, Rootsist, Lätist ja Leedust; skautlike jumalateenistuste traditsiooni algatamine Eesti Vabariigi aastapäevadel Kaarli kirikus; Osavõtt Soome skaudiorganisatsiooni 80-nda aastapäeva pidustustest Helsingis; ESAK on olnud esindatud mitmel rahvusvahelistel üritustel Taanis, Austrias, Rootsis, Saksamaal, Lätis ja Soomes. Täna on tekkinud vanade veteranide kõrvale noore generatsiooni gildiskaute, mis peaks tagama sellele organisatsioonile ka jätkusuutlikkuse. Gildi 15-nda aastapäeva tähistamisest võtsid osa meie noored ja külalised Soomest. ESAK on toetus sellest, et organisatsiooni elujõudu ei määra mitte liikmemaksud vaid liikmete elujõu- ning vaimusuurus.

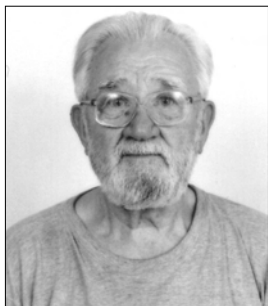
Skaut jääb skaudiks alati. ESAK ekspeavanem Leho Männiksoo seob skaudiveteran Boris Raagile kaela aastapäevapäeväritiku.

LEHO MÄNNIKSOO

Gildiveerud

MIHKEL SIPLANE

Fotod erakogust

SKAUTLUSE HÄÄLED MINEVIKUST

ESÜ AJAKIRI „EESTI SKAUT“ TOIMETUS!

Ei teadnudki, et Eesti Skautide Ühing annab välja praeu ajakirja. Õieti ei teadnudki ma, et Eestis on jälle tugev skautide organisatsioon. Enne viimast sõda olin ka mina skaudipoiss. Tegutsesin Pärnus meriskautide rühmas nimega „Hai“. Pärnus oli kaks meriskautide rühma „Hai“ ja „Jääkaru“. Meie rühma vanemaks oli Pärnu õllevabriku omanik Eduard Bliebernicht. Tema toetas meid ka tublisti majanduslikult. Ta kinkis meile Vingi tänaval väikese majakese rühma koduks. Ka saime temalt kaks neljalist sõudepaati. See oli tore aeg, mille lõpetas 1940. aasta riigipööre.

Lugesin teie ajakirja jõulunumbrist Konstantin Rostfeldti mälestusi. Ma ei tundnud teda enne sõda. Pärast Vorkuta vangilaagrist naasmist 1956. aastal sain ma tänu temale töökoha Elva võitõstuses. Ega minusuguseid mehi ei tahetud hästi kusagile tööle võtta. Konstantin Rostfeldt oli tol ajal Tartu Võitõstuste Trusti direktor. Minu naine töötas Elva võitõstuses. Meie ja Rostfeldtide lapsed käisid koos Elva lasteaias. Selline tutvus võimaldas mul tööd saada Elva võitõstuses katlakütjana.

Tahan ka natukene meelde tuletada oma skaudiaega.

1939. aastal tähistas Pärnu skautide malev oma üheksandat aastapäeva. Sel puhul oli maleva laager Uulus. Meie laagrit külastas üks skaudijuht Inglismaalt. Kahju, et ma tema nime enam ei mäleta. Oli lühikest kasvu tüsedusele kalduv vanahärra. Temale tegime me ka väikese vastuvõtu. Mina etendasin sellel vastuvõtul India vürsti osa, valged rõivad seljas ja turban peas. Peakattesse oli peidetud kiluämbەر, selline kahe-liitriline nagu tol ajal nad olid. Ämber oli vett täis. Kui ma siis vastuvõtu toimumise käigus külalise kohale kummardusin, siis valasin ma viimase veega üle.

Just samal ajal avati ka Uulus president Konstantin Pätsi ausammas. Meile sai osaks au olla enne avamist ausamba juures valves.

See oli meie rühma, aga ka Pärnu maleva viimane laager. Järgmisel suvel tulid meie maleva mustade kaelarätikute asemele punased kommunistide omad.

Mul on meele veel meie maleva laul:

„Me skaudid kaunist Pärnust oleme. Meil rätik must, kuid tuju kullane.

Kuid mängid jõukat saksa, siis Pärnu sõida Sa. Kui seda Sa ei jaksa, võid jala matkata.

Meil meeldib laagri elu at-sat-sa. Seal leidub tuhat võlu at-sat-sa.

Mis viga laagris olla, kui päike naeratab. Las' vihma kaela tulla, küll tuul meid kuivatab.

Mul on ka üks pilt õnnekombe järele jäänud, kus olen meriskaudi vormis koos vanema venna, ema ja õega.

Nüüd olen juba ammu pensionär ja ajan oma elupäevi lõpu poole. Soovin kõigile skautidele ja nende juhtidele jõudu ja jaksu olla skaudid ja nendeks jääda!

Lugupidamisega
MIHKEL SIPLANE

Konstantin Rostfeldti kirjutist vaata „Eesti Skaut“ 2003. a jõulunumbrist.

ÄIKE SÄHVIB JA MÜRISEB, HUNDU OOTAB JA VÄRISEB!

No nii arad nad küll ei ole! Mõned ehk on? Ükskõik, peaasi, et oskavad käituda ja seda ka teistele õpetada. Tuletame meelde!

Müristamist ära kardada, ohtlik on välk! Äikese eest ära jookse varju, eriti lehtpuude alla, neid tabab välk sagedamini kui okaspuid. Lagedal ära jookse, kui äike sind ootamatult leiab lagedalt väljalt, vaid otsi madalam koht ja heida pikali! Kui oled prajasti ujumas või niisama vees sulpsimas, tule kohe veest välja, kui näed äikest lähenemas. Vesi on ohtlik elektrijuht ja kui välk peaks vette raksama, siis... vaata, kuidas kalad ujuvad kõht ülespidi, kui röövpüüdjad elektrit kasutavad. Sina ju ei taha nende saatust jagada! Samuti on suitsu hea elektrijuht ja siit järeldus – äikese ajal ei ole mõttekas tuld teha isegi pliidi või ahju all.

Kodus lülita välja elektriseadmed ja ära räägi äikese ajal telefoniga. Ka seinakontaktid võivad anda elektrilööki, hoidu nendestki eemale. Ütle oma vanematele, et majal peaks olema piksekaitse, äkki nad on selle unustanud või pole koolis olnud just selles tunnis, kus sellest räägiti.

Tuleta neid reegleid ka teistele meelde!

Elmises ajakirja „Eesti Skaut“ numbris ilmunud hundude lehekülje piltide kohta kirjutasi hundud nii:

Õpetus

1. pilt

Suur koer ütleb: „Et paneme kivi pähe.“ Väike koer ütleb: „Miks?“ Sest kui rattaga sõidad siis peab kivi kandma.

2. pilt

Suur koer ütleb: „Noh, valmis või!“ Jah!

3. pilt

Suur koer ütleb: „Noh, söiclame nüüd!“ Ok!

KOMMIPABER

Tere!

Loodan, et saan oma väikese mure maha matta ja seepärast räägin selle Pühale Jürile ära.

Skauditaskuraamatus on kirjas 6. seadus. Kes seda nüüd just peast mäletab, milline see kuues on, aga sinna on kirjutatud, et skaut on looduse sõber.

Skaudiseadusi võib võtta nii ja naa, otsesemalt ja kaudsemalt, kergemalt ja sügavamalt, aga kõigile peaks

KRIIMSILMA ULG (ULGUV HUNT)

ÖKOHUNDUDE
ÜHISLOOMING

AUTORID: SKAUT MAIT-JOHANNES SÖERDE,
HUNDUD KRISTJAN JA GERT JÄRV NING CRISTER KAARDIMETS

*Hundid tulevad linna.
Miks nad tulevad sinna?
Metsas vähe süüa,
poes on liha müüa.
Hundi kõht on tühi,
ootab lihavõttepühi.
Neid ta oodata ei jõua,
müüjalt kurjalt liha nõuab.
Müüja hüüab: „Tõmba uttu!
Tee seda võimalikult ruttu!”
Hundil muud ei ole teha,
võtab nurgast vana reha,
ütleb: „Aitan teha tööd,
selle tasuks liha süüa.”
„Olgu,” ütleb lihavõttepühi,
„ainult nii võib saada süüa
vanahunt ja väike hundu,
vanemskaut ja muidu jumbu!”*

MINU LÖKKEMÕLGUTUSI

Lökketule ääres vaikselt öövalves istudes ja tuleleekide tantsu jälgides tulevad pähe igasugused imelikud mõtted ja silme ette isegi nägemused, mis vahel võivad veidratenagi näida. Ma arvan, et ka teiega on nii!

Vaadake, me õpime igasuguseid asju ja suure osa neist omandame me eelnevate põlvede käest ja talletame tulevastele põlvedele! Teeme seda nii põlvest põlve, suust suhu, vihikust vihikusse, raamatust raamatusse, mikrofilmilt mikrofilmile, magnetofonilt magnetofonile, arvutilt arvutile... ja nii edasi ja nii edasi, kuni püsib inimkond ja suure ning väikese algustähega inimene. Sealjuures tahab iga väikese algustähega inimene saada suure algustähega inimeseks ja vastupidi... selle üle tuleb veel mõelda.

Minu arust peaks areng kulgema ikka ainult ühes suunas – väikeselt suurele! Ja siis oleks selle suure edasiandmine järgmisele põlvkonnale ainult edasimineku! Jah, aga inimelu ja loodus ei näi sugugi ainult ühtepidi toimivat.

Teate, aga kui ikkagi saaks ühe põlvkonna täie suure algustähega inimesi, siis järgmine peaks juba iseenesestmõistetavalt samasugune olema! See aga tähendaks, et väikese algustähega inimene sureks meie planeedil üldse välja ja teda võiks näha siis ainult veel muuseumis. Seal siis kui kuju või... nojah, topis oleks isegi vist parem.

Näiteks läheks skaudisalk mõne linnaga tutvuma, siseneks linnamuuseumi sellesse saali, kus on välja pandud eelmise põlvkonna skautide topised. Nende küljes sildid – „Väikese algustähega skaut XX sajandi esimeselt poolelt. Tema aju ehitus on näidatud kõrvaloleval skeemil”.

Giid räägiks teile!” Nagu näete, sarnaneb XX sajandi esimese poole koolipoiss

meie ajastu suure algustähega skaudile. Tema aju skeemi vaadetes aga näete, et siin on mitmeid erinevusi! Ühel ajupoolkeral on näha ilmseid hälbeid, mille tagajärjeks on moondunud maailmapilt. See lubas tollel ajastul, kui veel elas selliseid inimesi, levitada vääraid käsitlusi asjade ning nähtuste olemusest ning sellega mürgitada suurel määral juba tekkima hakanud suure algustähega inimeste elu. Arengut õnneks aga need nähtused, mida tänapäeval vaid anomaaliateks saab pidada, ei ole seiskanud ning seetõttu võime täna vaadata neid skauditopiseid ajaloolise väärarengu suuna tüüpiliste esindajatena. Aga meil ei ole aega peatuda täna nendel nähtustel pikemalt, järgmistes saalides on veel mõndagi huvitavat. Kes aga tahab sellise anomaalse skaudi ajalooaga tutvuda, võib muuseumist saada selle kohta täiendavat informatsiooni. Niipalju võib öelda veel, et nende topiste valmistamiseks on kasutatud ühel tolle põlvkonna koolivaheajal mägedesse ronima läinud ja lumelaviina alla jäänud skaudisalgaga hukkunud liikmete pörme. Nüüd aga läheme edasi!”

Järgmistes saalides näeme elektroonika imesid, suure algustähega skautide tekitatud prahihulka, selle käitlemist ehmatamapanevalt täiuslikes tehastes, kus piimapakid kosmilise energia toel iseliikuvateks seljakottideks ümber töödeldakse ja automaatseid isevalmivaid laagritoite, mida saab süüa ka pikali olles ja kunstlikke lökkeit ilma kõrvetavate leekideta. Ja siis on ju nii hea ohata, et oled suure algustähega skaut, kes võib kõrgelt alla vaadata väikese algustähega skautidele!

Viskan lökkesse veel paar oksa, et see ei kustuks!

LÖKKESKAUT JAAN JAHVATAJA

ESÜ ajakiri "EESTI SKAUT"

Juuni–Jaanikuu 2004

Eesti Skautide Ühingu väljaanne.

Toimetuse postiaadress: Lembitu 7– 40, Tallinn 10114;

pk 260, Tallinn 10503; e-post info@skaut.ee

Peatoimetaja: Leho Männiksoo mob. 56 498 225; e-post ajakiri@skaut.ee

Arvutikäsikirjad: Deivis Treier, mob. 52 75 333; e-post DeivisTreier@mail.ee

Toimetajad: Doris Treier, mob. 56 684 006; e-post doristreier688@hotmail.com

Annika Träss, mob. 51 993 628; e-post annika.trass@mail.ee

Kujundus-küljendus: Gädvi Tammann

Toimetusel on õigus kirju ja kaastöid toimetada ja lühendada.

Fotosid ja käsikirju ei tagastata.

Trükitud trükikojas Multiprint.

- Ajakirja „Eesti Skaut” toimetuse tänab kõiki kirjasaatjaid ja autoreid. Ootame uusi kaastöid.
- Järgmine number ilmub detsembrikuus.
- Tehes kaastööd ajakirjale „Eesti Skaut”, saate vormipluusi käisele reporterile ja fotograafi märgi. Ootame kirjutajaid, pildistajaid, joonistajaid kui ka lihtsalt sündmustest teavitajaid. Kaastööd saata postiaadressil Lembitu 7-40, Tallinn 10114; postkast 260; Tallinn 10503 või e-post info@skaut.ee

Ole valmis juba täna!

Esikaanel Otepää kirik, Jaak Siiraku foto

LOONE SKAUDID

Fotod erakogust

Loone lipkonna esimene skaudirühm alustas Hageris 2000. aasta alguses. Täna on meie lipkonnas 4 rühma – Hageri, Tohisoo, Kohila ja Järlepa. Lipkonnajuht on vsk. Janno Stern.

Vana-Harju Skautide Malev ja Loone lipkond on asutatud 2002. aasta kevadtalvel.

Vabade eestlaste maal oli ükskord ennevanasti Harjumaa. Mereäärsetel aladel oli veel ka Rävälä maakond, aga Harjumaa oli sisemaal. Muistsete vabadusaegade meespidamiseks on skautidel siinkandis nüüd Rävälä ja Vana-Harju Malev.

Harjumaa keskel olid jõukad külad ja ühiselt ehitati kaitseks võõrvägede vastu suured linnused. Need olid Keava, Loone ja Varbola – vana Harjumaa kolm võimsat maalinnust, mis igäüks oli oluliseks keskuseks ja tähtsaks rännuteede sõlmpunktiks.

Täna, 1000 aastat hiljem, käib Loonemaa südames ikka vilgas elu. Linnuse lähiste, Keila jõe koolmekoha vahetusse lähedusse, on kerkinud Kohila alev, mis koos ümberkaudsete küladega moodustab vana Harjumaa ühe suurima rahvaarvuga valla.

Esivanemate võitluse mälestuseks on siinsed skaudid ühinenud Loone lipkonnaks, mis kuulub Vana-Harju Malevasse. Meie lipkonna vapil on kaks köit, mis omavahel sõlmudes moodustavad nn Loone sõlme. Sõlm omakorda on ümbritsetud ringiga.

Sellist ringiga ümbritsetud risti kasutatakse kaartidel sageli linnamägede tähisena. See viitab sellele, et meie lipkonna nimi on pärit Loone maalinnuselt, samas tähistavad kaks sõlmuvat köit põliste maanteed ristumiskohta.

Peale selle näitab sõlm ka meie tihedat sidet üksteisega ja tahtmist kokku kuuluda. Neli sõlmest väljuvat köieotsa juhatavad teed nelja erinevasse ilmakaarde. Seega oleme avatud igas suunas ja alati valmis kasutama võimalusi, mis meile avanevad, ometi teadmise ja selja taga on kindel side kindlas skautlikus ringis.

Loone lipkonna parimad päevad on matkapäevad – igasuvine Linnuste matk muistsetele linnamägedele, kevadel ja sügisel Kellakeeramise matk, rattamatkad Eestis ja Soomes, kanuumatkad kodukandi jõgedel. Ära ei ütle me ka ERNA-matkast ja Pärnu matkamängust, ka Raplamaa Põrgupõhja retkel käime oma jaksu ja osavust teistega võrdlemas.

Meie siin Loone lipkonnas arvame, et skautlust on vaja selleks, et meie käeulatuses oleks oma semude kamp, keda me tunneme pisutki rohkem, kui kõiki teisi koolikaaslasi. Tunneme naudingut ühistest matkadest ja laagritest, tegemistest ja töödest, päevadest ja öödest, tunneme rõõmu nendest kogemustest, mida oleme skautidena üheskoos tegutsedes kogunud.

Samas on veelgi olulisem ükskord tunnetada, et seesama kamp on mõõtmatult laiem, kui meie salk, rühm või lipkond. Skautlikku käeulatust võib kogeda pea kõikjal vabas maailmas.

Loone lipkonda kuulub täna 5 hundut, 27 skauti, 9 vanemskauti, 4 skaudijuhti, kokku on meid 45.

koduleht: www.vhm.skaut.ee

epost: loone@vhm.skaut.ee